

ODPORÚČANIA

ODPORÚČANIE RADY PRE PRIDRUŽENIE MEDZI EÚ A GRUZÍNSKOM č. 1/2017

z 20. novembra 2017

týkajúce sa programu pridruženía medzi EÚ a Gruzínskom [2017/2445]

RADA PRE PRIDRUŽENIE MEDZI EÚ A GRUZÍNSKOM,

so zreteľom na Dohodu o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Gruzínskom na strane druhej,

keďže:

- (1) Dohoda o pridružení medzi Európskou úniou a Európskym spoločenstvom pre atómovú energiu a ich členskými štátmi na jednej strane a Gruzínskom na strane druhej ⁽¹⁾ (ďalej len „dohoda“) bola podpísaná 27. júna 2014 a nadobudla platnosť 1. júla 2016.
- (2) V súlade s článkom 406 ods. 1 dohody má Rada pre pridruženie právomoc prijímať odporúčania na účely dosiahnutia cieľov dohody.
- (3) Podľa článku 420 ods. 1 dohody majú zmluvné strany prijať všetky všeobecné alebo osobitné opatrenia potrebné na splnenie záväzkov, ktoré im vyplývajú z dohody, a zabezpečiť, aby sa dosiahli ciele stanovené v dohode.
- (4) V preskúmaní európskej susedskej politiky sa navrhuje nová fáza spolupráce s partnermi s väčším podielom zodpovednosti na oboch stranách.
- (5) Únia a Gruzínsko si želajú upevniť svoje partnerstvo schválením súboru priorít na obdobie rokov 2017 – 2020 s cieľom podporiť a posilniť odolnosť a stabilitu Gruzínska, pričom sa budú usilovať o užšie politické pridruženie a hlbšiu hospodársku integráciu.
- (6) Zmluvné strany dohody sa preto dohodli na znení programu pridruženía medzi EÚ a Gruzínskom, ktorým sa podporí vykonávanie dohody so zameraním spolupráce na všeobecne identifikované spoločné záujmy,

PRIJALA TOTO ODPORÚČANIE:

Článok 1

Rada pre pridruženie odporúča, aby zmluvné strany vykonávali program pridruženía medzi EÚ a Gruzínskom uvedený v prílohe.

Článok 2

Program pridruženía medzi EÚ a Gruzínskom na obdobie rokov 2017 – 2020 uvedený v prílohe nahrádza program pridruženía medzi EÚ a Gruzínskom na obdobie rokov 2014 – 2016, ktorý bol prijatý 26. júna 2014.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 261, 30.8.2014, s. 4.

Článok 3

Toto odporúčanie nadobúda účinnosť dňom jeho prijatia.

V Tbilisi 20. novembra 2017

Za Radu pre pridruženie
predseda
Giorgi KVIRIKASHVILI

PRÍLOHA

PROGRAM PRIDRUŽENIA MEDZI EURÓPSKOU ÚNIOU A GRUZÍNSKOM 2017 – 2020

Obsah

1.	Zásady, nástroje a zdroje vykonávania programu pridruženia	69
2.	Priority programu pridruženia	70
2.1.	Kľúčové priority opatrení	70
2.2.	Demokracia, ľudské práva, dobrá správa vecí verejných a posilnenie inštitúcií	72
	Sektor spravodlivosti	73
	Presadzovanie práva	74
	Boj proti korupcii, reforma verejnej správy a verejná služba	74
	Zlé zaobchádzanie a mučenie	75
	Rovnaké zaobchádzanie	76
	Práva detí	76
	Práva odborov a základné pracovné normy	76
2.3.	Zahraničná a bezpečnostná politika	76
	Terorizmus, nešírenie zbraní hromadného ničenia a nezákonný vývoz zbraní	77
	Mierové riešenie konfliktov	78
	Medzinárodný trestný súd (MTS)	78
2.4.	Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť	79
	Ochrana osobných údajov	79
	Migrácia a azyl	79
	Riadenie hraníc	80
	Boj proti organizovanej trestnej činnosti	80
	Boj proti nelegálnym drogám	80
	Pranie špinavých peňazí a financovanie terorizmu	80
	Spolupráca v boji proti terorizmu	81
	Právna spolupráca	81
2.5.	Obchod a záležitosti súvisiace s obchodom	81
	Obchod s tovarom	81
	Technické predpisy, normalizácia a súvisiaca infraštruktúra	82
	Sanitárne a fytosanitárne opatrenia	82
	Colné postupy a uľahčenie obchodu	82
	Pravidlá pôvodu	83
	Usadzovanie sa, obchod so službami a elektronický obchod	83

Bežné platby a pohyb kapitálu	83
Verejné obstarávanie	84
Práva duševného vlastníctva	84
Hospodárska súťaž	84
Transparentnosť	84
Obchod a udržateľný rozvoj	85
2.6. Hospodársky rozvoj a trhové príležitosti	85
Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka	85
Verejná vnútorná finančná kontrola a externý audit	86
Zdaňovanie	86
Štatistika	86
Spotrebiteľská politika	87
Právo obchodných spoločností, účtovníctvo a audit a správa a riadenie spoločností	87
Finančné služby	87
Politika v oblasti priemyslu a podnikania a baníctva	88
Cestovný ruch	88
Zamestnanosť, sociálna politika a rovnaké príležitosti	88
Spolupráca v oblasti digitálneho hospodárstva a spoločnosti	89
Rybárska a námorná politika	89
Verejné zdravie	89
2.7. Prepojenie, energetická efektívnosť, životné prostredie, opatrenia v oblasti klímy a civilná ochrana	90
Doprava	90
Spolupráca v energetike	90
Životné prostredie	91
Zmena klímy	91
Civilná ochrana	92
2.8. Mobilita a medzilidské kontakty	92
Spolupráca v oblasti výskumu, technologického rozvoja a inovácie	92
Vzdelávanie, odborná príprava a mládež	93
Spolupráca v oblasti kultúry	93
Spolupráca v audiovizuálnej a mediálnej oblasti	93
Regionálny rozvoj a spolupráca na regionálnej úrovni	94
Účast na činnosti agentúr EÚ a na programoch EÚ	94
Informovanie verejnosti a zviditeľňovanie	94

Program pridruzenia medzi Európskou úniou a Gruzínskom na roky 2017 – 2020

Európska únia, jej členské štáty a Gruzínsko (ďalej len „zmluvné strany“) podpísali 27. júna 2014 ambicióznu a inovačnú dohodu o pridružení (DP) zahŕňajúcu prehĺbenú a komplexnú zónu voľného obchodu (DCFTA). Dohoda obsahuje záväzné ustanovenia založené na pravidlách a stanovuje sa v nej posilnená spolupráca, ktorá siaha ďalej, ako je to v tradičných dohodách a vzťahuje sa na všetky oblasti záujmu. Po dokončení ratifikačného procesu sa uplatňovanie dohody o pridružení v celom rozsahu začalo 1. júla 2016.

EÚ a Gruzínsko schválili 26. júna 2014 program pridruzenia, aby pripravili a uľahčili vykonávanie dohody o pridružení. Program predstavuje rámec na určovanie priorít spoločnej práce v období rokov 2014 – 2016 v záujme dosiahnutia cieľov politického pridruzenia a hospodárskej integrácie stanovených v dohode o pridružení.

Súčasným dokumentom sa aktualizuje program pridruzenia na obdobie rokov 2014 – 2016, mení sa jeho orientácia a stanovuje sa ním súbor priorít spoločnej práce na obdobie rokov 2017 – 2020. Rozlišuje sa v ňom medzi krátkodobými prioritami (ktoré by sa mali dosiahnuť alebo v oblasti ktorých by sa mal dosiahnuť značný pokrok do konca roka 2018) a strednodobými prioritami (ktoré by sa mali dosiahnuť alebo v oblasti ktorých by sa mal dosiahnuť značný pokrok do konca roka 2020).

Zameraním programu pridruzenia na obmedzený počet priorít nie je dotknutý rozsah ani mandát prebiehajúceho dialógu v rámci iných príslušných dohôd alebo na multilaterálnej úrovni Východného partnerstva. Nie je tým dotknuté ani plnenie záväzkov vyplývajúcich z DP/DCFTA po nadobudnutí jej platnosti 1. júla 2016.

Okrem toho bezvízové cestovanie gruzínskych občanov, ktorí sú držiteľmi biometrických pasov, do schengenských krajín ⁽¹⁾ vstúpilo do platnosti 28. marca 2017, je zamerané na výrazné zlepšenie mobility a medziľudských kontaktov medzi oboma stranami v bezpečnom a dobre riadenom prostredí a je základným prvkom politického pridruzenia k Európskej únii, a hospodárskej integrácie Gruzínska s ňou, ktoré sa predpokladajú v dohode o pridružení. EÚ uznáva výsledky, ktoré Gruzínsko dosiahlo v plnení všetkých požadovaných kritérií akčného plánu liberalizácie vízového režimu, čo viedlo k tomu, že Komisia 18. decembra 2015 prijala poslednú štvrtú správu o pokroku. Cieľom tohto aktualizovaného programu pridruzenia je tiež sledovať a podnecovať trvalé výsledky vo všetkých oblastiach súvisiacich s akčným plánom liberalizácie vízového režimu, čím sa zabezpečí nepretržité plnenie všetkých referenčných kritérií akčného plánu, ako sa požaduje v zrevidovanom mechanizme pozastavenia oslobodenia od vízovej povinnosti.

1. Zásady, nástroje a zdroje vykonávania programu pridruzenia

Vykonávanie programu pridruzenia sa bude riadiť týmito spoločnými zásadami:

- opatrenia vykonávané v rámci programu pridruzenia by sa mali vykonávať v plnom súlade s dohodou o pridružení/prehĺbenou a komplexnou dohodou o voľnom obchode vrátane jej preambuly;
- priority programu pridruzenia dopĺňajú povinnosť EÚ a Gruzínska úplne vykonať ustanovenia dohody medzi EÚ a Gruzínskom o pridružení, keďže už nadobudla platnosť v celom rozsahu;
- program pridruzenia by sa mal vykonávať pri plnom dodržiavaní zásad transparentnosti, zodpovednosti a inkluzívnosti;
- vykonávanie programu pridruzenia si vyžaduje zapojenie oboch strán;
- cieľom programu pridruzenia je dosiahnuť hmatateľné a stanovené výsledky prostredníctvom postupného vykonávania praktických opatrení;
- zmluvné strany uznávajú význam podpory dohodnutých priorít pomocou primeraných a dostatočných politických, technických a finančných prostriedkov a
- vykonávanie programu pridruzenia bude predmetom ročných správ, monitorovania a hodnotenia. Dosiahnutý pokrok sa bude preskúmavať aj v rámci inštitucionálnych štruktúr uvedených v dohode o pridružení. Občianska spoločnosť bude takisto vyzvaná, aby svoje monitorovacie činnosti zamerala na program pridruzenia;

⁽¹⁾ Členské štáty EÚ, na ktoré sa vzťahuje zrušenie vízovej povinnosti, sú:

- členské štáty EÚ, ktoré sú súčasťou schengenského priestoru: Belgicko, Česká republika, Dánsko, Estónsko, Fínsko, Francúzsko, Grécko, Holandsko, Litva, Lotyšsko, Luxembursko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko, Slovensko, Slovinsko, Španielsko, Švédsko a Taliansko,
- členské štáty, ktoré zatiaľ neuplatňujú schengenské *acquis* v plnom rozsahu (tie, ktoré ešte nie sú súčasťou schengenského priestoru bez vnútorných hraníc): Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus a Rumunsko.

- Európska únia bude podporovať Gruzínsko pri plnení cieľov a priorít stanovených v programe pridruženia. Použije na to všetky dostupné zdroje podpory EÚ, ako aj odborné znalosti a poradenstvo, najlepšie postupy a know-how, výmenu informácií a podporu budovania kapacít, posilňovania inštitúcií a vytvárania nových nástrojov pomoci. Zdôrazňuje, že pomoc EÚ je viazaná na spoločne dohodnuté podmienky spojené s dosiahnutým pokrokom v oblasti reforiem. Takisto bude podporovať a usilovať sa o koordináciu podpory od ďalších partnerov Gruzínska. Na pomoc pri vykonávaní programu pridruženia budú k dispozícii aj príslušné finančné nástroje EÚ. Program pridruženia však sám osebe nie je dokumentom finančného plánovania ani nenahrádza plánovanie alebo tvorbu politík zmluvných strán.

Európska únia poskytne Gruzínsku podporu v kontexte všeobecných priorít pomoci, a to v súlade s jednotným rámcom podpory ENI a tvorby programov pre viaceré krajiny v rámci nástroja európskeho susedstva (ENI), ktorá bude súčasťou celkového financovania poskytovaného Gruzínsku a v úplnom súlade s príslušnými vykonávacími pravidlami a postupmi vonkajšej pomoci EÚ, usilujúc sa zároveň o zohľadnenie priorít podľa programu pridruženia.

Tento program pridruženia bude uplatniteľný od momentu jeho prijatia do konca roka 2020, a to počas počiatočného obdobia, ktoré sa môže na základe vzájomnej dohody predĺžiť. Podľa potreby sa môže meniť alebo aktualizovať na základe dohody Rady pre pridruženie EÚ – Gruzínsko.

2. Priority programu pridruženia

2.1. Kľúčové priority opatrení

EÚ a Gruzínsko považujú vykonávanie dohody o pridružení a programu pridruženia za kľúčovú prioritu na konsolidáciu a podporu spoločných hodnôt a zásad, ktoré vyznávajú EÚ a Gruzínsko.

Gruzínsko od podpísania dohody o pridružení podniklo zásadné kroky a uskutočnilo podstatné reformy na účely jej účinného vykonávania. EÚ berie na vedomie pokrok, ktorý Gruzínsko dosiahlo pri prehĺbovaní politického pridruženia a hospodárskej integrácie s EÚ.

EÚ opätovne potvrdzuje svoju pevnú podporu zvrchovanosti a územnej celistvosti Gruzínska v rámci jeho medzinárodne uznaných hraníc vrátane svojej politiky neuznania a angažovanosti v Gruzínsku, ako aj svoj pevný záväzok podporovať mier, stabilitu a riešenie konfliktov v Gruzínsku. EÚ okrem toho uznáva, že Gruzínsko je príkladom odolnosti štátu a spoločnosti, ako aj jeho vedúcu úlohu ako prosperujúcej, mierovej a stabilnej demokracie v regióne, a je pripravená zintenzívniť spoluprácu s Gruzínskom, pokiaľ ide o bezpečnostné otázky, s cieľom vykonávať svoje strategické priority v rámci susedstva, ako sa zdôrazňuje v globálnej stratégii EÚ.

V tejto súvislosti by sa mali prioritne riešiť tieto reformné opatrenia:

V oblasti posilňovania inštitúcií a dobrej správy vecí verejných

1/ Nezávislosť súdnictva a orgánov presadzovania práva

Pokračovať v reforme sektora spravodlivosti zameranej hlavne na zaistenie úplnej nezávislosti sudcov a posilnenie zodpovednosti, efektívnosti, nestrannosti, bezúhonnosti a profesionálnosti justičného systému prostredníctvom vykonania kľúčových reforiem súdnictva týkajúcich sa okrem iného vysokej súdnej rady, prokuratúry, transparentného náboru zamestnancov na základe zásluh, zodpovednosti súdnictva, odbornej prípravy sudcov, inštitucionálnej štruktúry súdov, efektívneho elektronického systému správy vecí, právnej pomoci a právnych služieb, obchodného súdnictva a alternatívnych mechanizmov riešenia sporov. Pokračovať v zvyšovaní zodpovednosti orgánov presadzovania práva a demokratického dohľadu nad nimi bez neprimeraného zasahovania. Pokračovať v reforme gruzínskeho trestného zákonníka s cieľom liberalizovať a modernizovať právo a zabezpečiť jeho plný súlad s príslušnými medzinárodnými normami.

2/ Reforma verejnej správy a zlepšenie v oblasti verejných služieb a boja proti korupcii

Vykonávať reformu verejnej správy v súlade so zásadami verejnej správy a s novoprijatým zákonom o verejnej službe s dôrazom na monitorovanie vykonávania a na podporu zodpovedného, efektívneho, účinného a transparentného systému výberu, povyšovania a prepúšťania pracovníkov verejnej správy a na vytvorenie profesionálnej verejnej služby založenej na dosahovaní výsledkov, špecializovanú odbornú prípravu zamestnancov verejnej správy pracujúcich vo všetkých sektoroch verejnej služby, agentúrach i štátnych podnikoch založenú na potrebách, na poskytovanie kvalitných verejných služieb a zlepšovanie hospodárenia s verejnými financiami. Zaisťovať účinné vykonávanie národnej stratégie boja proti korupcii a akčného plánu predchádzania korupcii, jej odhaľovania a riešenia, predovšetkým pokiaľ ide o komplikovanú korupciu, ako aj zaviesť overovanie majetkových priznaní a vyhlásení o príjme všetkých príslušných úradníkov.

3/ Ľudské práva a základné slobody

Pokračovať v účinnom vykonávaní antidiskriminačného zákona, stratégie v oblasti ľudských práv a národného akčného plánu pre ľudské práva a posilňovať pluralitu, transparentnosť a nezávislosť médií. Vytvoriť nezávislý mechanizmus vyšetrovania tvrdení o zlom zaobchádzaní zo strany orgánov presadzovania práva; posilniť rodovú rovnosť a zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie v sociálnom, politickom a hospodárskom živote a zamerať sa na opatrenia na ochranu detí pred všetkými formami násilia. Pokračovať v reformnom úsilí na zabezpečenie vysokej úrovne ochrany osobných údajov.

V oblasti zahraničnej a bezpečnostnej politiky

4/ Mierové riešenie konfliktov

Zachovať účinnú spoluprácu EÚ a Gruzínska pri riešení konfliktu v rámci dohodnutých formátov; zintenzívniť účinnú spoluprácu a koordináciu medzi EÚ a Gruzínskom v oblasti riešenia konfliktov; konštruktívne sa zúčastňovať na medzinárodných ženevských rokovaniach za spolupredsedníctva EÚ, OSN a OBSE a zaisťovať ich podporu; využívať služby EUMM Georgia na podporu stability, normalizácie a budovania dôvery; podniknúť potrebné kroky na podporu obchodu, slobody pohybu a hospodárskych vzťahov presahujúcich administratívne demarkačné línie vrátane revízie právnych predpisov; podporovať medziľudské kontakty, budovanie dôvery a zmierenie.

5/ Intenzívnejšia spolupráca v oblasti bezpečnostnej a obrannej politiky

Prehĺbiť bilaterálny dialóg o otázkach bezpečnosti a obrany s cieľom riešiť záležitosti spoločného záujmu vrátane terorizmu, medzinárodnej trestnej činnosti atď., a usmerňovať ďalšiu spoluprácu; uľahčiť účasť Gruzínska na operáciách krízového riadenia EÚ, ako aj na odbornej príprave a poradenských činnostiach týkajúcich sa SBOP; aktivovať rôzne nástroje EÚ na podporu odolnosti a budovanie kapacít v Gruzínsku na účely boja proti hybridným hrozbám.

V oblasti hospodárskeho rozvoja a trhových príležitostí

6/ Lepšie podnikateľské prostredie a riadenie investícií

Plniť stratégiu pre MSP a príslušný akčný plán na obdobie rokov 2016 – 2017, ako aj následné akčné plány; naďalej zlepšovať regulačný rámec, operačné prostredie a podporu MSP; zlepšovať dialóg medzi verejným a súkromným sektorom v záujme identifikácie priorít súkromného sektora, ktoré potrebujú podporu v rámci štrukturálnych hospodárskych reforiem. Podporovať reformy infraštruktúry finančného sektora; zriadenie systému ochrany vkladov, reformu bankového sektora a právne predpisy v tejto oblasti, zdokonalené registre úverov/záruk, lepšie finančné výkazníctvo a lepší finančný audit, opatrenia umožňujúce fungovanie kapitálových trhov zamerané napríklad na rozvoj mikroúverov, lízingu, faktoringu a poisťovníctva, vytvoriť mechanizmy alternatívneho riešenia sporov pre obchodné spory a na vymáhanie zmlúv.

7/ Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Plniť stratégiu Gruzínska pre rozvoj vidieka na obdobie rokov 2017 – 2020; podporovať rozvoj účinných hodnotových reťazcov, zvýšiť zamestnanosť vo vidieckych oblastiach a podporovať MSP pri zvyšovaní ich konkurencieschopnosti vo vybraných sektoroch s vysokou vývoznou hodnotou.

8/ Reformy súvisiace s obchodom a sanitárne a fytosanitárne opatrenia

Plniť stratégiu pre oblasť technických prekážok obchodu; budovať infraštruktúru súvisiacu s uplatňovaním noriem a technických predpisov, metrológiu, dohľadom nad trhom, akreditáciou a postupmi posudzovania zhody; plniť stratégiu dohľadu nad trhom; ďalej zlepšovať štatistiku o obchode; vykonávať strategický rámec pre colnú spoluprácu; aproximovať právne predpisy o presadzovaní práv duševného vlastníctva colnými orgánmi a zaisťiť dodržiavanie ustanovenia o zachovaní existujúceho stavu v prípade platného dovozného cla.

Plniť stratégiu a program aproximácie pre oblasť bezpečnosti potravín, najmä uplatňovať kódex bezpečnosti potravín a zabezpečiť postupné prijímanie vykonávacích horizontálnych právnych predpisov; zabezpečiť veterinárne a fytosanitárne kontroly a kontroly bezpečnosti potravín na hraničných inšpekčných staniciach; podporovať systém včasného varovania pre oblasť bezpečnosti potravín a krmiva a ochrany zdravia zvierat a rastlín a zvýšiť laboratórne kapacity pre sanitárne a fytosanitárne opatrenia.

V oblasti pripojiteľnosti, energetickej efektívnosti, životného prostredia a klímy

9/ Energetická bezpečnosť a energetická efektívnosť

Podporovať včasné plnenie záväzkov vyplývajúcich z formálneho prístúpenia Gruzínska k Energetickému spoločenstvu, a to najmä pomocou regulačných reforiem a investícií do energetickej bezpečnosti a energetickej efektívnosti, vrátane posilnenia mandátu, kapacít a nezávislosti regulačného orgánu pre odvetvie energetiky, posilnenia sietí a prepojení energetickej infraštruktúry, ako aj zlepšenia transparentnosti a fungovania trhu s elektrickou energiou a zemným plynom.

10/ Doprava

Budovať hospodársky významnú infraštruktúru, a to aj prostredníctvom ďalšej realizácie projektov zameraných na výstavbu základnej siete TEN-T.

11/ Životné prostredie a klíma

Zlepšiť aproximáciu s *acquis* EÚ v oblasti životného prostredia, pokiaľ ide o environmentálnu správu, prijatím a vykonávaním nových právnych predpisov o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, strategickom environmentálnom hodnotení a o environmentálnej zodpovednosti; zaistením prístupu verejnosti k informáciám o životnom prostredí a účasti verejnosti na rozhodovaní, zapojením všetkých zainteresovaných strán, ako aj začlenením otázok životného prostredia do ďalších oblastí politiky a zlepšením výmeny informácií o životnom prostredí. Finalizovať stratégiu nízkoemisného rozvoja. Začať s vykonávaním novej globálnej dohody o zmene klímy (Parížskej dohody).

V oblasti mobility a medziludských kontaktov

12/ Migrácia, azyl a riadenie hraníc

Zabezpečiť trvalé dodržiavanie všetkých kritérií akčného plánu pre liberalizáciu vízového režimu, ako sa požaduje v revidovanom mechanizme pozastavenia oslobodenia od vízovej povinnosti; účinne vykonávať partnerstvo EÚ a Gruzínska v oblasti mobility, plniť stratégiu Gruzínska v oblasti migrácie na obdobie rokov 2016 – 2020 a stratégiu integrovaného riadenia hraníc Gruzínska na obdobie rokov 2014 – 2018 a príslušné sprievodné akčné plány.

13/ Vzdelávanie, zamestnanosť, výskum, inovácia a mládež

Zlepšiť celkové výsledky v oblasti výskumu vzdelávania prostredníctvom jeho komplexnej reformy a vypracovať strategický prístup k zamestnanosti a odbornému vzdelávaniu a príprave (OVP); vypracovať víziu a stratégiu podpory rozvoja gruzínskeho systému vedy, techniky a inovácií vrátane gruzínskej inovačnej politiky; vykonávať základné pracovné práva.

2.2. Demokracia, ľudské práva, dobrá správa vecí verejných a posilnenie inštitúcií

Cieľom politického dialógu a spolupráce v oblasti reforiem v rámci tohto programu pridruženia je naďalej posilňovať dodržiavanie demokratických zásad, ako je politický pluralizmus, inkluzívnosť pri rozhodovaní a oddelenie právomocí a spolupráca s opozíciou, zásad právneho štátu a dobrej správy vecí verejných, ľudských práv a základných slobôd vrátane práv osôb patriacich k menšinám zakotvených v základných dohovoroch OSN a Rady Európy a súvisiacich protokoloch a prispieť ku konsolidácii vnútroštátnych politických reforiem, a to najmä prostredníctvom aproximácie s *acquis communautaire* EÚ.

Dialóg a spolupráca sa budú týkať týchto oblastí:

i) Posilniť stabilitu, nezávislosť a účinnosť inštitúcií, ktoré sú zárukou demokracie, právneho štátu a dodržiavania ľudských práv, a to najmä:

- Pokračovať v zabezpečovaní demokratického priebehu volieb, aj pokiaľ ide o komunálne voľby, ktoré sa uskutočnia v októbri 2017, a to prostredníctvom odstraňovania – v rámci nového volebného cyklu – zostávajúcich nedostatkov právneho rámca a vykonávania volieb, ktoré určila medziinštitucionálna pracovná skupina pre slobodné a spravodlivé voľby (IATF) a Organizácia pre bezpečnosť a spoluprácu v Európe (OBSE)/Úrad pre demokratické inštitúcie a ľudské práva (ODIHR), a najmä vykonania odporúčaní zo správy volebnej pozorovateľskej misie ODIHR po parlamentných voľbách v roku 2016.

- Pokračovať v zabezpečovaní komplexných konzultácií na domácej pôde a prípadne s Benátskou komisiou Rady Európy o legislatívnych zmenách, ktoré sa dotýkajú kľúčových prvkov právneho štátu, akým je nezávislosť súdnictva, aby sa zabezpečilo, že prejdú skúškou časom a že budú zodpovedať európskym štandardom, a to najmä v prípade plánovaných zmien gruzínskej ústavy, kde má prvoradý význam spolupráca medzi Benátskou komisiou a gruzínskou ústavnou komisiou.
 - Ďalej zlepšovať rovnováhu moci medzi jednotlivými zložkami vlády a kapacitami parlamentu v oblasti vykonávania dohľadu a legislatívnych funkcií.
- ii) **Pokračovať v reforme sektora spravodlivosti, najmä zaistiť úplnú nezávislosť sudcov a posilniť zodpovednosť, efektívnosť, nestrannosť a profesionalitu justičného systému a orgánov presadzovania práva, do ktorých práce by sa nemalo nenáležitým spôsobom zasahovať; pokračovať v boji proti korupcii:**

Sektor spravodlivosti

Krátkodobé priority

- Vypracovať a postupne plniť stratégiu v oblasti súdnictva a súvisiaci akčný plán, ktoré budú okrem iného zahŕňať zlepšovanie metód a postupov menovania, povyšovania a odbornej prípravy sudcov s osobitným dôrazom na ľudské práva a poskytovať dostatočné zdroje na zabezpečenie náležitých súdnych právomocí; ďalej podporovať nezávislosť vysokej školy spravodlivosti, najmä prostredníctvom posilnených kapacít.
- Najmä zlepšiť efektívnosť vysokej súdnej rady okrem iného zaistením jej nezávislosti, ako aj jej zodpovednosti.
- Zlepšovať systém zodpovednosti súdnictva uplatňovaním jasných a úplných disciplinárnych pravidiel, ktoré sa účinne presadzujú, ako aj zaručením profesionálneho prístupu a bezúhonnosti sudcov.
- Zefektívniť inštitucionálnu štruktúru všeobecných súdov, v prípade potreby aj zavedením špecializovaných porôt a komôr, a znížiť počet nevybavených vecí v oddeleniach pre občianskoprávne veci všeobecných súdov.
- Vytvoriť elektronický systém prideľovania vecí a zlepšiť elektronický program správy vecí v záujme zvýšenia dôvery v súdnictvo.
- Pokračovať v reforme prokuratúry zameranej na ďalšie zabezpečovanie nezávislosti jej činnosti od nenáležitého vplyvu a zvyšovanie transparentnosti a zodpovednosti.
- Pokračovať v reforme trestného zákonníka s cieľom liberalizovať tresty a modernizovať právo, ako aj zabezpečiť jeho plný súlad s príslušnými normami EÚ a medzinárodnými normami.
- Ďalej zlepšovať legislatívny a inštitucionálny rámec poskytovania vysokokvalitnej bezplatnej právnej pomoci, ako aj komerčných právnych služieb.
- Naďalej zabezpečovať spravodlivé súdne konanie, prístup k spravodlivosti a procesné práva počas trestného konania v súlade so záväzkami Gruzínska vyplývajúcimi z Európskeho dohovoru o ľudských právach, judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a ďalších príslušných dohovorov Rady Európy úplným:
 - zaručením procesných práv obvinených osôb v trestnom konaní;
 - zaručením práva obetí trestných činov vrátane trestných činov z nenávisti na prístup k spravodlivosti, ochrane, podpore a náhrade škody.
- Zaviesť spravodlivé a účinné alternatívne spôsoby urovnávania sporov, ktoré sa budú častejšie využívať.
- Uplatňovať prístupy rehabilitácie a resocializácie vo väzenskom a probačnom systéme, ako aj mimo nich s cieľom predchádzať recidívam a zachovať náležitú rovnováhu medzi zabezpečovaním verejného poriadku a bezpečnosti a zaručením ochrany ľudských práv.

Strednodobé priority

- Modernizovať právne predpisy v obchodnej, občianskej a administratívnej oblasti v súlade s národnými stratégiami a *acquis* EÚ.
- Zabezpečiť inkluzívny prístup k spravodlivosti prostredníctvom dostatočne financovanej služby právnej pomoci.

*Presadzovanie práva*Krátkodobé priority

- Zvýšiť zodpovednosť a demokratický dohľad nad orgánmi presadzovania práva. Sťažnosti na políciu si budú vyžadovať profesionálny a účinný mechanizmus dôveryhodnej odpovede. Zvážiť prijatie ďalších opatrení na presadzovanie nezávislého a účinného vyšetrenia sťažností na príslušníkov orgánov presadzovania práva. Zabezpečiť komplexnú odbornú prípravu príslušníkov orgánov presadzovania práva v oblasti etických noriem a ľudských práv, ktoré zaručuje Európsky dohovor o ľudských právach.
- Ďalej rozširovať využívanie alternatív trestu odňatia slobody zavedením nových trestov bez pozbavenia osobnej slobody a zvýšením kapacít probačnej služby.

*Boj proti korupcii, reforma verejnej správy a verejná služba*Krátkodobé priority

- Pokračovať v boji proti korupcii a zabezpečiť účinné vykonávanie príslušných medzinárodných právnych nástrojov, ako sú Dohovor OSN proti korupcii a Trestnoprávny dohovor o korupcii a jeho dodatkový protokol, ako aj odporúčania Skupiny štátov Rady Európy proti korupcii (GRECO) a odporúčania siete OECD na boj proti korupcii pre východnú Európu a Strednú Áziu.
- Zlepšiť právo občanov na informácie ako kľúčové opatrenie na účinné predchádzanie korupcii.
- Naďalej posilňovať kapacity existujúcich orgánov dohľadu, auditu a finančného vyšetrovania.
- Pokračovať v inkluzívnej tvorbe politík za účasti občanov a v dialógu medzi občianskou spoločnosťou a ústrednými a miestnymi orgánmi.
- Posilniť kapacity dohľadu parlamentu zvýšením kapacít odvetvových výborov.
- Pokračovať v plnení plánu reformy verejnej správy a posilňovať koordináciu a monitorovanie plnenia plánu a podávanie správ o ňom a o plnení základných stratégií tak na politickej, ako aj administratívnej úrovni.
- Uplatňovať nový právny rámec pre verejnú službu na zaistenie profesionálnejšej verejnej služby založenej na dosahovaní výsledkov.

Strednodobé priority

- Naďalej zaisťovať účinné vykonávanie národnej stratégie boja proti korupcii a príslušného akčného plánu predchádzania korupcii, najmä komplexnej korupcii, jej odhaľovania a riešenia.
- Naďalej zabezpečovať účinné vyšetrenie údajných prípadov korupcie a vytvoriť účinný systém predchádzania konfliktom záujmu.
- Aktualizovať plán reformy verejnej správy a základné stratégie v súlade so zásadami verejnej správy.
- Podporovať zodpovednú, efektívnu a transparentnú verejnú správu a budovať profesionálnu verejnú službu založenú na dosahovaní výsledkov.
- Posilňovať správu vecí verejných a reformu verejnej správy na miestnej úrovni v súlade s európskymi normami.

- iii) **Zabezpečiť dodržiavanie ľudských práv a základných slobôd prostredníctvom komplexnej spolupráce v oblasti ochrany ľudských práv a základných slobôd, a to aj ako je zdôraznené v správe Thomasa Hammarberga s názvom „Gruzínsko v transformácii“. Táto spolupráca bude zahŕňať najmä:**

Krátkodobé priority

- Aktívne uplatňovať národnú stratégiu a akčný plán pre oblasť ľudských práv vrátane osobitných odporúčaní orgánov OSN, OBSE/ODIHR, Rady Európy/Európskej komisie proti rasizmu a intolerancii (ECRI) a medzinárodných organizácií pre ľudské práva, najmä prostredníctvom vykonávania antidiskriminačných politík, ochrany menšín a súkromia a zaisťovaním slobody náboženského vyznania a viery.

- Pokračovať v účinnom uplatňovaní antidiskriminačného zákona v záujme zabezpečenia účinnej ochrany proti diskriminácii.
- Podniknúť kroky zamerané na podpis a ratifikáciu príslušných nástrojov Rady Európy v oblasti boja proti diskriminácii vrátane Dohovoru Rady Európy o predchádzaní násiliu na ženách a domácejmu násiliu a o boji proti nemu, tzv. Istanbulského dohovoru, a na ich transpozíciu do vnútroštátnych právnych predpisov a na implementáciu Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím do vnútroštátnych právnych predpisov.
- Zlepšiť prístup k službám, informáciám a prevencii v oblasti reprodukčného a sexuálneho zdravia a pokračovať v boji proti škodlivým praktikám namiereným proti ženám vrátane mrzačenia ženských pohlavných orgánov a iným formám ponižujúceho zaobchádzania, a to najmä vo vidieckych oblastiach.

Strednodobé priority

- Poskytovať účinné predsúdne a mimosúdne mechanizmy na urovnávanie sporov, ako aj na ochranu ľudských práv.
- Pokračovať v podpore ľudských práv a boja proti diskriminácii a zvyšovaní informovanosti o nich v oblasti súdnictva, presadzovania práva a administratívy prostredníctvom vykonávania zodpovedajúcich školení.
- Ďalej posilňovať pluralitu, transparentnosť a nezávislosť médií, a to v súlade s odporúčaniami Rady Európy.
- Zohľadniť odporúčania úradu ombudsmana pri tvorbe politík a poskytnúť tomuto úradu dostatočné zdroje a posilniť ho. Spolupracovať s ombudsmanom pri príprave jeho odporúčaní týkajúcich sa prípadov diskriminácie a v záujme účinného fungovania inštitucionálneho mechanizmu uvedeného v antidiskriminačnom zákone aj prostredníctvom zmien právnych predpisov.
- Pokračovať v budovaní monitorovacích kapacít parlamentného výboru pre ľudské práva a občiansku integráciu, ako aj v oblasti právnych otázok súvisiacich s plnením stratégie a akčného plánu pre oblasť ľudských práv.
- Spolupracovať s organizáciami občianskej spoločnosti (OOS) a zástupcami sociálnych partnerov (odborními a organizáciami zamestnávateľov) ako zainteresovanými stranami a dozornými subjektmi v oblastiach, ktoré sa v zmysle dohody o pridružení medzi EÚ a Gruzínskom považujú za prioritné, vrátane pracovných práv, práva na ochranu súkromia, práv príslušníkov menšín a iných zraniteľných skupín a slobody médií.
- Zabezpečiť súlad s aktuálnymi ustanoveniami Rady Európy o Európskej charte regionálnych alebo menšinových jazykov.

Zlé zaobchádzanie a mučenie

Krátkodobé priority

- Prijatť akčný plán na boj proti mučeniu na obdobie rokov 2017 – 2018 a pokračovať v prijímaní ďalších opatrení na boj proti zlému zaobchádzaniu a mučeniu a zvýšiť úsilie v boji proti beztretnosti.
- Zabezpečiť dôkladné, transparentné a nezávislé vyšetrovanie všetkých prípadov údajného použitia mučenia a zlého zaobchádzania vo väzenskom systéme a v policajných, vojenských a iných uzavretých zariadeniach zriadením nezávislého vyšetrovacieho mechanizmu na vyšetrovanie obvinení zo zlého zaobchádzania zo strany orgánov presadzovania práva.
- Pokračovať v podpore národného preventívneho mechanizmu v rámci úradu ombudsmana a spolupracovať s ním s cieľom predchádzať zneužívaniu zabezpečením jeho účinného fungovania.

Strednodobé priority

- Pokračovať v úsilí zameranom na zlepšenie systému zdravotnej starostlivosti vo väzniciach a prístupu väzňov k zdravotnej starostlivosti vrátane služieb zdravotnej starostlivosti o duševné zdravie. Budovať kapacity a poskytnúť zdravotníckym pracovníkom pracujúcim v uzavretých inštitúciách alebo pre ne možnosť, aby mohli udávať alebo oznamovať zlé zaobchádzanie.
- Ďalej posilňovať účinné vnútorné a vonkajšie monitorovanie väzenského systému a policajných, vojenských a iných uzavretých zariadení na účely včasného zistenia zneužívania a zlého zaobchádzania a predchádzania mu.

*Rovnaké zaobchádzanie*Krátkodobé priority

- Posilniť rodovú rovnosť a zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie s mužmi a ženami bez ohľadu na náboženské vyznanie alebo vieru, etnický alebo národnostný pôvod, rasu, pohlavie, jazyk, sexuálnu orientáciu, rodovú príslušnosť, schopnosti či iné aspekty v sociálnom, politickom a hospodárskom živote.
- Prijíť ďalšie opatrenia na posilnenie vykonávania právnych predpisov v oblasti boja proti rodovo motivovanému násiliu vrátane zlepšovania informovanosti širokej verejnosti, ako aj špecifických profesijných skupín, napr. polície, a to najmä vo vidieckych oblastiach a oblastiach, kde žijú menšiny. Zlepšiť prístup obetí k poradenským službám a zariadeniam núdzového bývania.

Strednodobé priority

- Zharmonizovať zdravotné a bezpečnostné predpisy, predpisy o ochrane materstva, predpisy týkajúce sa zosúladenia rodičovských a pracovných povinností s európskymi normami podľa dohody o pridružení.
- Podniknúť aktívne kroky na podporu väčšieho zastúpenia žien vo fórach prijímajúcich politické rozhodnutia.

*Práva detí*Krátkodobé priority

- Poskytovať dostatočné zdroje a posilňovať úlohu úradu ombudsmana, aby mohol vykonávať ďalšiu prácu ombudsmana pre deti a aby okrem iného vykonával ročný monitoring situácie v príslušných inštitúciách vrátane zariadení dennej starostlivosti.
- Zameriavať sa na opatrenia na ochranu detí pred všetkými formami násilia.

Strednodobé priority

- Posilniť opatrenia na riešenie potrieb najviac zraniteľných detí (vrátane detí so zdravotným postihnutím a detí žijúcich na ulici) prostredníctvom zlepšovania a rozširovania mechanizmov sociálnej ochrany, ako aj podpory územného prístupu k habilitačným/rehabilitačným programom pre deti so zdravotným postihnutím a podnikat kroky na odstránenie detskej práce.
- Pokračovať v reforme súdnictva pre mladistvých.
- Pokračovať v úsilí o deinštitucionalizáciu starostlivosti o deti.

*Práva odborov a základné pracovné normy*Krátkodobé priority

- Prijíť právny rámec, ktorým sa stanovujú funkcie dohľadu systému inšpekcie práce v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, a zrušiť obmedzenia právomocí inšpektorov v platných právnych predpisoch v súlade s normami Medzinárodnej organizácie práce (MOP).

Strednodobé priority

- Uplatňovať zákonník práce (prijatý v júni 2013) a ďalej ho spolu s ďalšími príslušnými právnymi predpismi zharmonizovať s normami MOP. Podoprieť zákonník práce postupmi riešenia pracovných sporov a rozvíjať kultúru vyjednávania schválením zoznamu mediátorov.
- Pokračovať v úsilí o zriadenie účinného systému inšpekcie práce so zodpovedajúcimi právomocami a kapacitami na vykonávanie inšpekcí všetkých pracovných podmienok a pracovnoprávných vzťahov podľa noriem MOP.
- Zabezpečiť efektívne fungovanie komisie tripartitného sociálneho partnerstva a pokračovať v zlepšovaní sociálneho dialógu prostredníctvom spolupráce s MOP.

2.3. Zahraničná a bezpečnostná politika

Dialóg a spolupráca v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky (SZBP) sa zameriavajú na postupnú konvergenciu, a to aj pokiaľ ide o spoločnú bezpečnostnú a obrannú politiku (SBOP), a budú sa venovať predovšetkým otázkam predchádzania konfliktom a krízového riadenia, regionálnej stability, odzbrojenia, nešírenia zbraní, kontroly zbrojenia a kontroly vývozu. Spolupráca sa bude zakladať na spoločných hodnotách a na spoločných záujmoch, pričom bude zameraná na vyššiu konvergenciu politík a posilnenie ich účinnosti, a to pri využití bilaterálnych a regionálnych fór.

Krátkodobé priority

- Ďalej spolupracovať na častejšom pripájaní sa Gruzínska k vyhláseniam EÚ týkajúcim sa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky.
- Pokračovať v spolupráci na zosúladňovaní s autonómnymi sankčnými opatreniami EÚ.
- Pokračovať v spolupráci na strategickej komunikácii o otázkach súvisiacich s integráciou do EÚ.
- Posilniť praktickú spoluprácu v oblasti predchádzania konfliktom a krízového riadenia, a to uľahčením účasti Gruzínska v civilných a vojenských operáciách krízového riadenia realizovaných pod vedením EÚ, a konzultácie a odbornú prípravu v oblasti SBOP na základe rámcovej dohody o účasti podpísanej v novembri 2013 a v multilaterálnom rámci Skupiny Východného partnerstva pre SBOP.
- Podporiť a uľahčiť účasť Gruzínska na odbornej príprave a poradenských činnostiach súvisiacich s SBOP (v rámci pravidelných bilaterálnych konzultácií a v rámci multilaterálnej Skupiny Východného partnerstva pre SBOP).
- Uľahčovať spoluprácu Gruzínska s agentúrami EÚ týkajúcu sa otázok súvisiacich s SBOP.
- Podporovať regionálnu spoluprácu týkajúcu sa otázok bezpečnosti, akými sú lepšie riadenie hraníc, riadenie migrácie, ochrana kritickéj infraštruktúry, kontrola vývozu, reakcia na núdzové situácie, civilná ochrana, boj proti pašovaniu a nedovolenému obchodovaniu (napr. s biologickým a jadrovým materiálom) a odborná príprava príslušných zamestnancov, a to aj prostredníctvom chemického, biologického, rádiologického a jadrového (CBRN) centra excelentnosti, ktoré sa nachádza v Gruzínsku.

Strednodobé priority

- Spoločne prispievať k priaznivému prostrediu pre pragmatickú spoluprácu a prehĺbovať politický dialóg a spoluprácu týkajúcu sa regionálnych a medzinárodných otázok, a to aj v rámci Rady Európy a OBSE.
- Podporovať mierové riešenie konfliktov a medzinárodnú stabilitu a bezpečnosť na základe účinného multilateralizmu.
- Zvýšiť investície do odolnosti gruzínskeho štátu a spoločnosti a ich kapacity na boj proti hybridným hrozbám zapojením Gruzínska do iniciatívy zameranej na budovanie kapacít na podporu bezpečnosti a rozvoja (CBSD) prostredníctvom poskytnutia inštitucionálnej podpory, odbornej prípravy a vybavenia, ktoré prispejú k účinnosti Globálnej stratégie pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku.
- Uľahčovať spoluprácu Gruzínska a EÚ v oblasti účinnej reformy jeho sektora bezpečnosti.
- Podporovať spoločné rešpektovanie zásady suverenity a územnej celistvosti, neporušiteľnosti hraníc a nezávislosti, a to v zmysle ustanovení Charty OSN a Helsinského záverečného aktu OBSE.

*Terorizmus, nešírenie zbraní hromadného ničenia a nezákonný vývoz zbraní*Krátkodobé priority

- Spolupracovať na boji proti šíreniu zbraní hromadného ničenia a ich nosičov a prispievať k nemu plnením všetkých záväzkov, ktoré zmluvným stranám vyplývajú z medzinárodných zmlúv a dohôd o odzbrojení a nešírení zbraní hromadného ničenia, ako aj z ďalších príslušných medzinárodných záväzkov, a ich vnútroštátnou implementáciou.

Strednodobé priority

- Spolupracovať s cieľom prehĺbiť medzinárodný konsenzus v otázke boja proti terorizmu pri rešpektovaní ľudských práv vrátane právneho vymedzenia teroristických činov, a to aj podporovaním dohody o komplexnom dohovore o medzinárodnom terorizme.
- Spolupracovať v oblasti colných kontrol založených na analýze rizík, ktorých cieľom je zaistiť bezpečnosť a ochranu bezpečnosti tovaru, ktorý bol dovezený, vyvezený alebo v tranzite.
- Riešiť nezákonný obchod s ručnými a ľahkými zbraňami vrátane munície v súlade s platnými medzinárodnými dohodami a rezolúciami Bezpečnostnej rady OSN a so záväzkami vyplývajúcimi z medzinárodných nástrojov uplatniteľných v tejto oblasti.

- Pokračovať v spolupráci v oblasti kontroly vývozu konvenčných zbraní na základe spoločnej pozície EÚ o kontrole vývozu vojenskej technológie a materiálu. Rozvíjať spoluprácu v rámci boja proti obchodovaniu so zbraňami a v oblasti ničenia zásob.
- Prispievať k vykonávaniu Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (NPT), pokiaľ ide o všetky tri piliere, a to vyváženým spôsobom.

Mierové riešenie konfliktov

Krátkodobé priority

- Zachovať účinnú spoluprácu medzi EÚ a Gruzínskom zameranú na riešenie konfliktu v rámci dohodnutých formátov vrátane konzultácií s cieľom stanoviť spôsoby na vhodné zapojenie gruzínskych regiónov Abcházsko a regiónu Cchinvali/Južného Osetsku do procesu prehlbovania vzťahov medzi EÚ a Gruzínskom.
- Zintenzívniť účinnú spoluprácu a koordináciu medzi EÚ a Gruzínskom v oblasti riešenia konfliktov, a to aj prostredníctvom pravidelného politického dialógu.
- Naďalej sa konštruktívne zúčastňovať na medzinárodných ženevských rokovaníach za spolupredsedenstva EÚ, OSN a OBSE a zaisťovať ich podporu.
- V plnej miere a efektívne využívať služby pozorovateľskej misie EÚ v Gruzínsku na podporu stability, normalizácie, čo zahŕňa aj uľahčenie bezpečného a normálneho života miestnych komunít na oboch stranách administratívnej demarkačnej línie, a na podporu budovania dôvery okrem iného prostredníctvom mechanizmu prevencie incidentov a reakcie na ne a akýchkoľvek ďalších vhodných mechanizmov, opatrení alebo dojednaní.
- Podporovať mierové úsilie o riešenie konfliktov, a to aj nadviazaním kontaktov s obyvateľstvom gruzínskych regiónov Abcházsko a Cchinvali/Južného Osetsku, a to v kontexte gruzínskej politiky zmierenia a angažovanosti, ako aj politiky EÚ spočívajúcej v neuznaní týchto oblastí a angažovanosti, v súvislosti s ktorou EÚ a Gruzínsko spolupracujú.
- Spolupracovať pri informovaní obyvateľstva na oboch stranách administratívnej demarkačnej línie o prínosoch a možnostiach vyplývajúcich z procesu politického pridruženia a hospodárskej integrácie medzi Gruzínskom a EÚ vrátane bezvízového režimu pri krátkodobých pobytoch v schengenskom priestore.
- Podniknúť vhodné kroky na podporu obchodu, slobody pohybu a hospodárskych vzťahov bez ohľadu na administratívne demarkačné línie vrátane preskúmania takých právnych predpisov, ako je napríklad zákon o okupovaných územiach. Spolupracovať pri prijímaní opatrení na podporu medziľudských kontaktov a pri vynakladaní úsilia o budovanie dôvery a dosiahnutie zmierenia medzi komunitami rozdelenými konfliktom.
- Podniknúť ďalšie kroky na podporu udržateľnej integrácie vnútorne vysídlených osôb do gruzínskej spoločnosti (vlastnícke právo, zamestnanosť, cielená podpora).

Strednodobé priority

- Naďalej vyvíjať spoločné úsilie zamerané na zabezpečenie úplného vykonania šesťbodovej dohody z 12. augusta 2008 a jej následných vykonávacích opatrení.
- Pokračovať v spoločnom úsilí a podnikať kroky zamerané na zmysluplnú medzinárodnú angažovanosť na mieste v Gruzínsku vrátane plného vykonávania mandátu pozorovateľskej misie Európskej únie v Gruzínsku (EUMM Georgia).
- Pokračovať v úsilí o umožnenie bezpečného, dôstojného a dobrovoľného návratu všetkých vnútorne vysídlených osôb a utečencov na miesta pôvodu v súlade so zásadami medzinárodného práva.
- Pri podnikaní krokov na dosiahnutie trvalo udržateľného riešenia konfliktu a bez toho, aby boli dotknuté existujúce formáty určené na riešenie otázok súvisiacich s konfliktom, bude mierové riešenie konfliktu predstavovať jednu zo základných tém politického dialógu medzi zmluvnými stranami, ako aj dialógu s ďalšími príslušnými medzinárodnými aktérmi.

Medzinárodný trestný súd (MTS)

- Naďalej spolupracovať s Medzinárodným trestným súdom prostredníctvom vykonávania Rímskeho štatútu a súvisiacich nástrojov, a to s náležitým zreteľom na zachovanie jeho integrity. Pokračovať v spolupráci s MTS, pokiaľ ide o vyšetrovania vojny v auguste 2008.

2.4. Spravodlivosť, sloboda a bezpečnosť

Gruzínsko musí neustále spĺňať požiadavky stanovené v štyroch blokoch akčného plánu liberalizácie vízového režimu z 25. februára 2013. Pre zachovanie bezvízového režimu s EÚ je nevyhnutné účinné, trvalé a udržateľné plnenie všetkých kritérií obsiahnutých v akčnom pláne vrátane kritérií v bloku 3 (verejný poriadok a bezpečnosť). V súlade s revidovaným mechanizmom pozastavenia oslobodenia od vízovej povinnosti ⁽¹⁾ sa môže bezvízový styk pozastaviť, ak už nie je splnená jedna alebo viac osobitných požiadaviek. V prípade odôvodnených obáv o splnenie určitých kritérií akčného plánu poskytne Gruzínsko Európskej únii na požiadanie informácie.

Zmluvné strany budú spolupracovať v týchto oblastiach:

Ochrana osobných údajov

Krátkodobé priority

- Zabezpečiť vysokú úroveň ochrany osobných údajov v súlade s európskymi normami a prijať praktické kroky na zaručenie rešpektovania práva na ochranu osobných údajov, a to aj v oblasti trestného súdnictva; zabezpečiť uplatňovanie noriem týkajúcich sa ochrany údajov vo verejnom a súkromnom sektore.

Strednodobé priority

- Pokračovať v posilňovaní kapacít orgánu na ochranu údajov (Úrad inšpektora) a prijať opatrenia nadväzujúce na uplatňovanie noriem ochrany údajov.
- Pokračovať vo vykonávaní právneho rámca ochrany osobných údajov vo všetkých odvetviach s cieľom zabezpečiť vysokú úroveň ochrany údajov v súlade s európskymi nástrojmi a normami.
- Aproximovať gruzínske právne predpisy a postupy v oblasti ochrany údajov s najnovšími európskymi normami ochrany údajov.

Migrácia a azyl

Krátkodobé priority

- Zaisťovať plnú funkčnosť jednotného analytického systému zameraného na problematiku migrácie a analýzy migračných rizík v oblasti migrácie a podávať správy o následných zlepšeniach analýzy údajov o migrácii a posudzovania rizík.
- Vytvoriť mechanizmus boja proti nelegálnej migrácii a podporovať legálnu migráciu, a to aj prostredníctvom neustálych cielených informačných kampaní o právach a povinnostiach migrantov, pravidlách, ktorými sa riadi ich vstup na pracovný trh EÚ, a zodpovednosti za akékoľvek zneužitie práv v rámci bezvízového režimu.
- Podávať správy o pokroku dosiahnutom pri postupnom ukončovaní používania gruzínskych nebiometrických pasov v súlade s akčným plánom liberalizácie vízového režimu.

Strednodobé priority

- Účinne vykonávať stratégiu Gruzínska v oblasti migrácie na roky 2016 – 2020 a sprievodný akčný plán.
- Pravidelne (aspoň každé dva roky) aktualizovať migračný profil Gruzínska.
- Pokračovať v účinnom vykonávaní dohody medzi EÚ a Gruzínskom o readmisii a zabezpečiť hladký presun centier mobility a reintegračných činností do štátneho programu Gruzínska pre reintegráciu.
- Pokračovať v rozvoji praktickej spolupráce v rámci partnerstva EÚ a Gruzínska v oblasti mobility.

⁽¹⁾ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/371 z 1. marca 2017, ktorým sa mení nariadenie Rady (ES) č. 539/2001 z 15. marca 2001 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov, a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti, Ú. v. EÚ L 61, 8.3.2017, s. 1.

*Riadenie hraníc*Strednodobé priority

- Účinne vykonávať stratégiu integrovaného riadenia hraníc Gruzínska na roky 2014 – 2018 a sprievodný akčný plán.
- Udržiavať vysokú kvalitu hraničných kontrol a hraničného dozoru pomocou hraničného systému správy migrácie a podávania správ o nej a realizácie projektu systému riadenia hraničných operácií.
- Pokročiť v demarkácii štátnych hraníc so susednými krajinami.

*Boj proti organizovanej trestnej činnosti*Krátkodobé priority

- Účinne vykonávať národný akčný plán boja proti obchodovaniu s ľuďmi na obdobie rokov 2017 – 2018 a pokračovať v činnostiach budovania kapacít štátnych orgánov v oblasti proaktívneho zisťovania a účinného vyšetrovania prípadov obchodovania s ľuďmi.
- Monitorovať účinnosť proaktívneho zisťovania a vyšetrovania prípadov obchodovania s ľuďmi a podávať o nich správy.

Strednodobé priority

- Ďalej vyvíjať úsilie v oblasti predchádzania organizovanej trestnej činnosti a boja proti nej.
- Na účely účinného boja proti organizovanej trestnej činnosti ďalej prehľbovať spoluprácu medzi členskými štátmi EÚ a gruzínskymi orgánmi presadzovania práva, vykonávať dohodu o spolupráci s Europolom a pokračovať v spolupráci s agentúrou CEPOL na účely odbornej prípravy v oblasti presadzovania práva.
- Prehľbiť spoluprácu v boji proti počítačovej kriminalite a gruzínskym orgánom poskytovať príslušnú odbornú prípravu v oblasti presadzovania práva.

*Boj proti nelegálnym drogám*Krátkodobé priority

- Plniť národnú protidrogovú stratégiu a akčný plán na obdobie rokov 2016 – 2018.

Strednodobé priority

- Pokračovať v zabezpečovaní vyváženého a integrovaného prístupu k drogovej problematike v záujme zvládnutia zdravotných a sociálnych dôsledkov zneužívania drog, ako aj zabezpečovaní účinnejšej prevencie a úsilií o zníženie dodávky drog, obchodu s nimi a dopytu po nich.
- Pokračovať v pravidelnom dialógu o problematike drog v rámci Východného partnerstva.
- Ďalej prehľbovať spoluprácu a rozvíjať výmenu informácií, a to aj prostredníctvom optimálneho využitia memoranda o porozumení medzi Európskym monitorovacím centrom pre drogy a drogovú závislosť (EMCDDA) a ministerstvom spravodlivosti Gruzínska.

*Pranie špinavých peňazí a financovanie terorizmu*Krátkodobé priority

- Zosúladiť gruzínske právne predpisy so štvrtou smernicou o boji proti praniu špinavých peňazí.
- Monitorovať množstvo vydaných príkazov na zaistenie a konfiškáciu a odhadovanú hodnotu zaisteného a skonfiškovaného majetku a podávať o tom správy, aby sa zabezpečilo účinné vykonávanie právnych predpisov Gruzínska o konfiškácii majetku pochádzajúceho z trestnej činnosti.

Strednodobé priority

- Pokračovať v úsilí o ďalší rozvoj právneho a inštitucionálneho rámca predchádzania praniu špinavých peňazí a financovaniu terorizmu a boja proti nim, a to aj prostredníctvom aproximácie s právnymi predpismi EÚ v týchto oblastiach.

- Pokračovať v uplatňovaní noriem z odporúčaní Finančnej akčnej skupiny (FATF) týkajúcich sa financovania terorizmu.
- Prehĺbiť operačnú spoluprácu v oblasti konfiškácie, vymáhania majetku a správy aktív prostredníctvom účinnej komunikácie a výmeny najlepších postupov medzi gruzínskymi orgánmi a úradmi EÚ pre vyhľadávanie majetku.

Spolupráca v boji proti terorizmu

Strednodobé priority

- V plnej miere využívať operačnú dohodu medzi Gruzínskom a Europolom, ktorá sa podpísala 4. apríla, s cieľom uľahčiť výmenu informácií o teroristických organizáciách, skupinách, ich činnosti a ich podporných sieťach.

Právna spolupráca

Krátkodobé priority

- Prijíť účinné a intenzívne opatrenia zamerané na podpísanie a podporu vykonávania dohody o operačnej spolupráci s Eurojustom.

Strednodobé priority

- Zlepšiť justičnú spoluprácu v občianskych a obchodných veciach prostredníctvom pristúpenia k mnohostranným dohovorom o justičnej spolupráci v občianskych veciach, predovšetkým k hlavným dohovorom Haagskej konferencie medzinárodného práva súkromného v oblasti justičnej spolupráce, ako aj ochrany detí, ako je Dohovor o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v cudzine v občianskych a obchodných veciach z roku 1965, Dohovor o vykonávaní dôkazov v cudzine v občianskych a obchodných veciach z roku 1970, Dohovor o dohodách o voľbe súdu z roku 2005, Dohovor o medzinárodnom vymáhaní výživného na deti a iných členov rodiny z roku 2007 a jeho protokol o rozhodnom práve pre vyživovaciu povinnosť, ako aj prostredníctvom vykonávania dohovorov.
- Posilniť justičnú spoluprácu v trestných veciach prostredníctvom pristúpenia k príslušným dohovorom, najmä k dohovorom Rady Európy, ako aj prostredníctvom ich vykonávania.

2.5. Obchod a záležitosti súvisiace s obchodom

Rozsiahla časť dohody o pridružení je venovaná prehĺbenej a komplexnej zóne voľného obchodu. Preto sa očakáva, že vykonávaniu tejto časti, ktorá sa uvádza v hlave IV OBCHOD A ZÁLEŽITOSTI SÚVISIACE S OBCHODOM, sa prisúdi priorita úmerná jej významu v celkovom kontexte dohody o pridružení a v rámci vzťahov medzi EÚ a Gruzínskom.

Obchod s tovarom

Zmluvné strany budú spolupracovať pri vykonávaní ustanovení o prístupe na trh pre tovar, na ktorý sa vzťahuje dohoda o pridružení, najmä prostredníctvom spoločných konzultácií s cieľom:

Krátkodobé priority

- Dosiahnuť ďalšie zlepšenie v oblasti obchodnej štatistiky.
- Zabezpečiť, aby po nadobudnutí platnosti dohody nedošlo v rámci obchodu medzi stranami k zvýšeniu dovozných ciel, ktoré sa uplatňujú v súčasnosti (ustanovenie o povinnosti zachovať existujúcich stav).

Strednodobé priority

- Podporovať Gruzínsko, aby zvýšilo diverzifikáciu štruktúry svojho vývozu vrátane vývozu nových výrobkov na trh EÚ.
- Úzko spolupracovať v záujme účinného uplatňovania mechanizmu na zabránenie obchádzania dohodnutých pravidiel.
- Pomáhať Gruzínsku pri vypracúvaní a vykonávaní právnych predpisov, ktoré bude pripravovať v súvislosti s prístupom na trh alebo inými súvisiacimi otázkami (napr. nápravné opatrenia v oblasti obchodu).
- Zabezpečiť výmenu informácií o vývoji a politike v oblasti prístupu na trh.

Technické predpisy, normalizácia a súvisiaca infraštruktúra

Zmluvné strany budú spolupracovať v oblasti normalizácie, technickej regulácie, metrológie, dohľadu nad trhom, akreditácie a posudzovania zhody v záujme postupného zosúladenia týchto systémov s príslušnými systémami EÚ, ako sa ustanovuje v dohode o pridružení. Spolupráca bude zahŕňať:

Strednodobé priority

- Vypracovať právne predpisy, ktoré sa Gruzínsko zaviazalo vykonať na základe dohody o pridružení, ako sa ustanovuje v stratégii pre oblasť technických prekážok obchodu (TBT).
- Rozvíjať infraštruktúru súvisiacu so správou v oblasti noriem, technických predpisov, metrológie, dohľadu nad trhom, akreditácie a postupov posudzovania zhody, okrem iného aj prostredníctvom podpory zo strany EÚ.
- Uľahčiť prípravu a adaptáciu zainteresovaných strán vrátane hospodárskych subjektov na vykonávanie aproximovaných právnych predpisov.
- Pokračovať vo vykonávaní stratégie dohľadu nad trhom pre priemyselné výrobky.
- V oblasti dohľadu nad trhom posilniť administratívne kapacity príslušných gruzínskych štátnych inštitúcií a orgánov dohľadu nad trhom.
- Poskytovať ďalšie odborné vzdelávanie zamestnancom príslušných štátnych orgánov a agentúr.
- Vymieňať si informácie o všetkých relevantných aspektoch gruzínskej stratégie pre oblasť technických prekážok obchodu a stratégie pre dohľad nad trhom, podľa potreby vrátane harmonogramov.

Sanitárne a fytosanitárne opatrenia

Zmluvné strany budú spolupracovať pri príprave aproximácie sanitárnych a fytosanitárnych právnych predpisov a postupov Gruzínska v oblasti potravín a krmív, zdravia rastlín, ako aj zdravia a dobrých životných podmienok zvierat s právnymi predpismi a postupmi EÚ, ako sa uvádza v príslušných prílohách k dohode o pridružení. Spolupráca bude zahŕňať:

Krátkodobé priority

- Podporovať systém včasného varovania pre potraviny a krmivá, zdravie zvierat a zdravie rastlín.
- Zorganizovať s príslušnými agentúrami, podnikmi a mimovládnyimi organizáciami informačné kampane o podmienkach prístupu na trh EÚ a s občianskou spoločnosťou kampane zamerané na spotrebiteľské aspekty bezpečnosti potravín a krmív.
- Ďalej poskytovať Gruzínsku zo strany EÚ technické poradenstvo a podporu pri vypracúvaní a uplatňovaní právnych predpisov, čo zahŕňa odbornú prípravu príslušných pracovníkov, budovanie kapacít príslušného orgánu a podporu zlepšovania laboratórnej kapacity, a to v súlade s požiadavkami EÚ.
- Zlepšiť schopnosti gruzínskych podnikov adaptovať sa na vykonávanie aproximovaných právnych predpisov.

Strednodobé priority

- Podporovať Gruzínsko pri posilňovaní analýzy rizika v oblasti sanitárnych a fytosanitárnych opatrení. Zabezpečiť veterinárne a fytosanitárne kontroly a kontroly bezpečnosti potravín na hraničných inšpekčných staniciach;
- Uľahčiť adaptáciu gruzínskych podnikov na vykonávanie aproximovaných právnych predpisov.
- Spolupracovať v oblasti dobrých životných podmienok zvierat a pri znižovaní používania antibiotík v živočíšnej výrobe v záujme boja proti rezistencii voči antibiotikám.

Colné postupy a uľahčenie obchodu

Zmluvné strany budú spolupracovať pri príprave na aproximáciu gruzínskych právnych predpisov s *acquis* EÚ a medzinárodnými normami uvedenými v príslušnej prílohe k dohode o pridružení. Pri aproximácii by sa malo vychádzať z Colného kódexu Únie, ktorý sa uplatňuje od 1. mája 2016. V príslušnej prílohe k dohode o pridružení sa zohľadní nahradenie Colného kódexu Spoločenstva Colným kódexom Únie.

Krátkodobé priority

- Vykonávať strategický rámec pre colnú spoluprácu.
- Aproximovať gruzínske právne predpisy o presadzovaní práv duševného vlastníctva v oblasti colníctva s *acquis* EÚ, ako sa uvádza v dohode o pridružení.

Strednodobé priority

- Aproximovať gruzínsky systém schválených hospodárskych subjektov so systémom EÚ.
- Pokračovať v modernizácii gruzínskych colných orgánov.
- Naďalej zjednodušovať a modernizovať colné postupy.
- Pomáhať Gruzínsku pri pristúpení k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime.
- Spolupracovať v rámci colnej kontroly založenej na analýze rizík a vymieňať si relevantné informácie, ktoré prispievajú k zlepšeniu riadenia rizík a bezpečnosti dodávateľských reťazcov, uľahčeniu zákonného obchodovania a k bezpečnosti a ochrane dovážaného a vyvážaného tovaru, ako aj tovaru v tranzite.
- Posilniť dialóg o boji proti podvodom s cieľom zabrániť nezákonnému obchodu, a to aj pokiaľ ide o výrobky podliehajúce spotrebnej dani, najmä prostredníctvom posilnenej spolupráce v rámci protokolu o vzájomnej administratívnej pomoci v colných záležitostiach.
- Zvážiť možnosť vzájomného uznávania systému schválených hospodárskych subjektov, ako sa uvádza v dohode o pridružení.

Pravidlá pôvodu

Zmluvné strany budú spolupracovať s cieľom vykonávať pravidlá pôvodu stanovené v príslušnom protokole k dohode o pridružení a vyplývajúce z pristúpenia Gruzínska k Regionálnemu dohovoru o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu. Táto spolupráca bude zahŕňať tieto činnosti:

Krátkodobé priority

- Diskutovať o súčasných postupoch, ktoré uplatňuje gruzínska colná služba pri certifikácii a overovaní pôvodu tovaru.

Strednodobé priority

- Po pristúpení Gruzínska nahradiť súčasný protokol o pravidlách pôvodu (protokol 2 k dohode o pridružení) odkazom na Regionálny dohovor o paneuro-stredomorských preferenčných pravidlách pôvodu;
- Pokračovať v odbornej príprave colnej služby Gruzínska so zameraním na certifikáciu a overovanie preferenčného pôvodu.

Usadzovanie sa, obchod so službami a elektronický obchod

Zmluvné strany budú pokračovať v dialógu o usadzovaní sa, obchode so službami a elektronickom obchode v súlade s ustanoveniami dohody o pridružení. Okrem toho sa zmluvné strany pripravujú na vykonávanie záväzkov v oblasti služieb v zmysle príslušných príloh k dohode o pridružení. Bude to zahŕňať poskytovanie odbornej prípravy a budovanie dostatočných administratívnych kapacít na vykonávanie plánovanej aproximácie právnych predpisov, ako aj zabezpečenie pravidelnej výmeny informácií o plánovanej a prebiehajúcej práci vo vybraných oblastiach aproximácie.

- Vymieňať si informácie a skúsenosti týkajúce sa vývoja interoperabilných platforiem elektronického obchodovania.
- Vymieňať si informácie a skúsenosti týkajúce sa zvyšovania povedomia zainteresovaných strán o vykonávaní hlavných zásad smernice o poštových službách, najmä povinnosti poskytovať univerzálne poštové služby, ako aj iných aspektov politiky poštového sektora.

Bežné platby a pohyb kapitálu

Zmluvné strany budú pokračovať v dialógu o pohybe kapitálu a platbách, najmä s cieľom monitorovať dodržiavanie všetkých existujúcich záväzkov a pripraviť sa na vykonávanie dohody o pridružení.

Verejné obstarávanie

Zmluvné strany budú spolupracovať pri príprave Gruzínska na vykonávanie kapitoly dohody o pridružení, ktorá upravuje verejné obstarávanie, ako aj na vykonávanie súvisiacich reforiem. Práca bude zahŕňať:

Strednodobé priority

- Poskytovať presné a včasné informácie o plánovanej legislatívnej práci, ktorá má vplyv na politiku verejného obstarávania a jej vykonávanie, na účely aproximácie právnych predpisov aj na účely zriadenia inštitúcií v oblasti verejného obstarávania. Gruzínska vláda už 31. marca 2016 prijala komplexný plán, ktorý zahŕňa päť fáz činnosti, ktoré sa majú realizovať od roku 2016 do roku 2022. Zmluvné strany budú o realizácii tohto plánu ďalej rokovať, a to aj s cieľom zabezpečiť aproximáciu gruzínskych právnych predpisov v oblasti verejného obstarávania s *acquis* EÚ v oblasti verejného obstarávania, ako sa predpokladá v dohode o pridružení.

Práva duševného vlastníctva

Zmluvné strany budú spolupracovať pri príprave Gruzínska na aproximáciu s *acquis* EÚ a medzinárodnými normami v oblasti ochrany práv duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení, ako sa ustanovuje v dohode o pridružení, a zabezpečia účinnú ochranu všetkých práv duševného vlastníctva vrátane zemepisných označení. Spolupráca bude zahŕňať:

Strednodobé priority

- Zabezpečiť nositeľom práv z oboch zmluvných strán vysokú úroveň ochrany a presadzovania práv duševného vlastníctva.
- Posilniť kapacitu príslušných orgánov verejnej správy alebo výkonných agentúr na presadzovanie, ako aj zabezpečiť riadne fungovanie justičného systému na zaručenie prístupu k spravodlivosti pre nositeľov práv a na vykonávanie sankcií.
- Podporovať fungovanie národného centra pre duševné vlastníctvo Gruzínska „Sakpatenti“ s cieľom zabezpečiť ochranu práv priemyselného vlastníctva a autorských práv; rozšíriť spoluprácu s orgánmi tretích krajín a odvetvovými združeniami.
- Prijíť opatrenia na zvýšenie povedomia verejnosti v oblasti ochrany práv duševného a priemyselného vlastníctva a zabezpečiť účinný dialóg s nositeľmi práv.
- Prijíť účinné opatrenia proti falšovaniu a pirátstvu vrátane vypracovania štatistík o týchto činnostiach, ktoré si budú zmluvné strany vymieňať.

Hospodárska súťaž

Strednodobé priority

Zmluvné strany budú spolupracovať pri vykonávaní kapitoly dohody o pridružení, ktorá upravuje hospodársku súťaž, ako aj pri vykonávaní súvisiacich reforiem. Spolupráca sa zameria na inštitucionálny rámec Gruzínska a príslušné administratívne kapacity, aby sa zaručilo účinné vykonávanie príslušných právnych predpisov, ako aj posilnený dialóg o presadzovaní právnych predpisov v oblasti hospodárskej súťaže a súvisiacich právnych predpisov.

Transparentnosť

Krátkodobé priority

Zmluvné strany budú venovať osobitnú pozornosť spolupráci pri príprave na plnenie záväzkov v oblasti transparentnosti v rámci tvorby politík súvisiacich s obchodom. Zmluvné strany prerokujú najlepšie postupy a skúsenosti v súvislosti s transparentnou tvorbou politík, budú si vymieňať informácie a poskytovať relevantnú odbornú prípravu, okrem iného o komunikačných mechanizmoch a konzultáciách so zainteresovanými stranami, ako aj usporadúvať semináre a iné podujatia pre širšiu verejnosť s cieľom vysvetliť vykonávanie dohody o pridružení a proces aproximácie.

*Obchod a udržateľný rozvoj*Strednodobé priority

Zmluvné strany budú pokračovať v dialógu o otázkach upravených v kapitole dohody o pridružení venovanej obchodu a udržateľnému rozvoju, pričom si budú najmä vymieňať informácie o vývoji vhodného systému inšpekcie práce pre všetky základné medzinárodné pracovné normy, uplatňovaní Zákonníka práce, vykonávaní mnohostranných environmentálnych dohôd, ktorých sú obe zmluvnými stranami, a o plnení svojich záväzkov týkajúcich sa udržateľného rozvoja, ako aj diskutovať a vymieňať si najlepšie postupy v súvislosti s ďalším plnením záväzkov podľa uvedenej kapitoly s dôrazom na zapojenie zainteresovaných strán a dialóg s občianskou spoločnosťou.

2.6. Hospodársky rozvoj a trhové príležitosti

Zmluvné strany budú spolupracovať s cieľom podporiť Gruzínsko pri budovaní plne funkčného trhového hospodárstva a pri postupnom zosúladzovaní jeho politík s politikami EÚ na základe usmerňujúcich zásad makroekonomickej stability, zdravých verejných financií, silného finančného systému a udržateľnej platobnej bilancie. Na tento účel budú monitorovať makroekonomický vývoj, diskutovať o hlavných politických výzvach a vymieňať si informácie o najlepších postupoch prostredníctvom posilnenia pravidelného makroekonomického dialógu s cieľom zlepšiť kvalitu tvorby hospodárskej politiky.

Okrem toho sa zmluvné strany dohodli na spolupráci s cieľom:

Strednodobé priority

- Posilniť nezávislosť a regulačné právomoci Národnej banky Gruzínska (NBG) a vymieňať si s EÚ vrátane ECB skúsenosti z oblasti menovej politiky a politiky výmenných kurzov, ako aj z oblasti politík regulácie finančného a bankového sektora a dohľadu nad nimi s cieľom ďalej rozvíjať kapacitu Gruzínska v týchto oblastiach.
- Zlepšiť udržateľnosť a riadenie verejných financií uskutočňovaním fiškálnych reforiem.
- Vytvoriť udržateľnú, komplexnú a cieleňú záchrannú sociálnu sieť.

Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka

Zmluvné strany budú spolupracovať v týchto oblastiach:

Krátkodobé priority

- Prijíť stratégiu rozvoja vidieka Gruzínska na roky 2017 – 2020 a zabezpečiť jej vykonávanie.

Strednodobé priority

- Zmodernizovať a zefektívniť inštitúcie zodpovedné za rozvoj poľnohospodárstva, a to aj prostredníctvom zabezpečenia účasti všetkých relevantných zainteresovaných strán z rôznych sektorov na tomto procese.
- Uľahčiť postupné prijímanie noriem pre uvádzanie poľnohospodárskych výrobkov na trh v záujme väčšej potravinovej bezpečnosti a zavedenia systémov kvality.
- Zlepšiť konkurencieschopnosť a udržateľnosť poľnohospodárskej výroby podporou úspor z rozsahu vďaka trhovému orientovaným poľnohospodárskym družstvám, rozvojom poradenských a rozširovacích systémov v záujme zvýšenia výroby a vývozu, ako aj uľahčením prístupu k životaschopným úverom a finančným zdrojom pre poľnohospodárstvo.
- Podporovať rozvoj účinných hodnotových reťazcov a podporovať MSP pri zvyšovaní ich konkurencieschopnosti vo vybraných sektoroch s vysokou vývoznou hodnotou.
- Posúvať sa smerom k postupnej konvergencii a vykonávaniu účinnej poľnohospodárskej politiky a politiky rozvoja vidieka na základe overených modelov EÚ.

- Zlepšovať zamestnanosť a životné podmienky vo vidieckych oblastiach prostredníctvom lepšieho hospodárenia s prírodnými zdrojmi, lepších služieb a infraštruktúry a diverzifikácie vidieckeho hospodárstva.
- Podporovať propagáciu gruzínskych poľnohospodárskych výrobkov.

Verejná vnútorná finančná kontrola a externý audit

Zmluvné strany budú spolupracovať, aby zabezpečili rozvoj verejnej vnútornej finančnej kontroly a externého auditu, a to prostredníctvom týchto činností:

Krátkodobé priority

- Ďalej rozvíjať systém vnútornej kontroly v rámci decentralizovanej riadiacej zodpovednosti, čo zahŕňa aj funkčne nezávislý vnútorný audit v štátnych orgánoch, zabezpečením harmonizácie so všeobecne uznávanými medzinárodnými normami, rámcami a osvedčenými postupmi EÚ.

Strednodobé priority

- Pokračovať v zlepšovaní systému vnútornej kontroly a vnútorného auditu vo verejnom sektore v súlade s hodnotením rozdielov medzi skutočnou praxou a všeobecne uznávanými medzinárodnými normami, rámcami a osvedčenými postupmi EÚ.
- Zabezpečiť ďalší rozvoj externého auditu v rámci Účtovného dvora (štátny audítorský úrad Gruzínska) v súlade so všeobecne uznávanými medzinárodnými normami (INTOSAI).

Zdaňovanie

Zmluvné strany zintenzívnia a posilnia spoluprácu s cieľom zlepšiť a rozvíjať daňový systém a daňovú správu Gruzínska v súlade s normami EÚ a medzinárodnými normami, čo bude zahŕňať aj prípravu na postupnú aproximáciu s *acquis* EÚ a medzinárodnými nástrojmi, ako sa uvádza v príslušnej prílohe k dohode o pridružení, a to najmä prostredníctvom týchto činností:

- Zlepšenie a zjednodušenie daňových právnych predpisov.
- Zlepšenie medzinárodnej daňovej spolupráce na podporu dobrej správy v daňovej oblasti, t. j. uplatňovanie zásad transparentnosti, výmeny informácií a spravodlivej daňovej súťaže.
- Zlepšenie kapacity daňovej správy, najmä zameraním sa na cielenejší systém daňových kontrol a auditov založený na hodnotení rizík.
- Prijatie opatrení na harmonizáciu politík v oblasti boja proti podvodom a pašovaniu výrobkov podliehajúcich spotrebnej dani.
- Rozvíjanie spolupráce s daňovými správami členských štátov EÚ prostredníctvom výmeny skúseností a informácií o aktuálnom vývoji v oblasti zdaňovania.

Štatistika

Zmluvné strany budú spolupracovať v týchto oblastiach:

Strednodobé priority

- Riešiť štatistické nezrovnalosti v meraní údajov o bilaterálnom obchode medzi EÚ a Gruzínskom.
- Naďalej zabezpečovať dostupnosť štatistík a údajov pre výskumníkov, novinárov a širokú verejnosť.
- Pripraviť sa na aproximáciu s *acquis* EÚ, najmä prostredníctvom týchto činností:
 - Zaviesť podávanie správ o kvalite pre väčšinu štatistických zisťovaní.
 - Dokončiť zavádzanie SNA 2008.
 - Zosúladiť metodiku podnikateľských štatistík s normami EÚ a podnikové štatistiky zamerané na budúce požiadavky na údaje obsiahnuté v rámcovom nariadení o integrovaných podnikových štatistikách (FRIBS); v záujme posilnenia procesu zosúladovania je vhodné vymieňať si skúsenosti členských štátov EÚ pri vykonávaní FRIBS.

Spotrebiteľská politika

S cieľom pripraviť sa na vykonávanie *acquis* EÚ a medzinárodných nástrojov uvedených v príslušných prílohách k dohode o pridružení budú zmluvné strany spolupracovať pri týchto činnostiach:

- Podpora Gruzínska, aby postupne aproximovalo svoje právne predpisy s príslušnými právnymi predpismi EÚ a medzinárodnými nástrojmi v rámci lehôt stanovených v prílohe XXIX k dohode o pridružení.
- Posilňovanie ochrany spotrebiteľa v Gruzínsku, najmä prostredníctvom odbornej prípravy úradníkov štátnej správy a ďalších subjektov zastupujúcich záujmy spotrebiteľov v oblasti aproximácie s právnymi predpismi EÚ a ich následného vykonávania.

Právo obchodných spoločností, účtovníctvo a audit a správa a riadenie spoločností

Zmluvné strany budú spolupracovať s cieľom pripraviť Gruzínsko na aproximáciu a vykonávanie *acquis* EÚ a medzinárodných nástrojov uvedených v príslušnej prílohe k dohode o pridružení, a najmä pri úsilí Gruzínska zameranom na väčšie využívanie vzájomného pravidelného dialógu na prehĺbenie spolupráce a prediskutovanie krokov, ktoré by sa mali prijať.

Krátkodobé priority

- Identifikovať oblasti, v ktorých by EÚ mohla poskytovať ďalšiu odbornú prípravu a budovanie kapacít.

Strednodobé priority

- Rozvíjať administratívne kapacity príslušných štátnych inštitúcií.
- Rozvíjať právo obchodných spoločností a iné predpisy z hľadiska *acquis* EÚ.
- Zabezpečiť vykonávanie pravidiel stanovených novým zákonom o obchodných spoločnostiach týkajúcich sa povinného zverejňovania informácií.
- Zaviesť na vnútroštátnej úrovni príslušné medzinárodné auditorské normy a presadzovať ich uplatňovanie zo strany všetkých kótovaných spoločností na vnútroštátnej úrovni.
- Poskytovať včasné, relevantné a presné informácie o stave a vývoji existujúcich právnych predpisov v Gruzínsku a o ich súlade s *acquis* EÚ a vopred si vymieňať relevantné informácie o potrebnom budovaní inštitúcií a kapacít v súvislosti s aproximáciou s *acquis* EÚ. (Pozn.: V tejto súvislosti vláda prijala akčný plán pre reformu finančného výkazníctva a auditu. Jedným z hmatateľných výsledkov je zákon o účtovníctve, výkazníctve a audite prijatý 8. júna 2016).

Finančné služby

Spolupráca sa zameria na prípravu Gruzínska na modernizáciu jeho rámca finančnej regulácie a dohľadu, pričom na vypracovanie súboru pravidiel vhodných pre Gruzínsko sa ako podklady využijú právne predpisy EÚ a medzinárodné nástroje uvedené v príslušných prílohách k dohode o pridružení. Táto spolupráca bude zahŕňať tieto činnosti a bude prispievať k dosiahnutiu týchto cieľov:

Krátkodobé priority

- Určiť oblasti, v ktorých by sa mala poskytovať odborná príprava a budovanie kapacít.
- Nadviazať kontakty a vymieňať si informácie s orgánmi finančného dohľadu EÚ v súlade s dohodou o pridružení.
- Poskytovať včasné, relevantné a presné informácie o stave a vývoji existujúcich právnych predpisov v Gruzínsku.

Strednodobé priority

- Vytvoriť nový regulačný rámec a rámec dohľadu, ktorý bude v súlade s medzinárodne dohodnutými regulačnými normami, a to vrátane nového prístupu, nástrojov a prostriedkov v oblasti dohľadu.

- Zlepšiť administratívne kapacity orgánov dohľadu.
- Pokračovať v spolupráci s FATF, Radou Európy, Výborom MONEYVAL, ako aj s príslušnými orgánmi členských štátov EÚ a podpísať memorandum o porozumení medzi orgánmi finančného spravodajstva Gruzínska a členských štátov EÚ.

Politika v oblasti priemyslu a podnikania a baníctva

Zmluvné strany budú spolupracovať na zlepšovaní podnikateľského a regulačného prostredia v Gruzínsku, najmä pre malé a stredné podniky (MSP) vrátane mikropodnikov, najmä prostredníctvom týchto činností:

Krátkodobé priority

- Vykonávať gruzínsku stratégiu pre MSP a súvisiaci akčný plán na roky 2016 – 2017.

Strednodobé priority

- Vykonávať osobitný plán pre krajinu a čo najväčší počet odporúčaní z hodnotenia v rámci iniciatívy „Small Business Act“ (SBA).
- Prepojiť rozvoj MSP na príležitosti, ktoré ponúka DCFTA, okrem iného prostredníctvom podnikových (podporných) sietí (ako napr. Enterprise Europe Network) a klastrov.
- Posilniť úlohu združení podnikov a MSP (vrátane odvetvových združení) s cieľom zlepšiť dialóg medzi verejným a súkromným sektorom.
- Vytvárať príležitosti pre gruzínske začínajúce podniky na vstup na trhy EÚ a Gruzínska.

Prostredníctvom špecializovaného podvýboru si zmluvné strany budú vymieňať informácie o ťažbe a kovoch v záujme lepšieho pochopenia politik EÚ a Gruzínska vrátane vykonávania iniciatívy EÚ v oblasti surovín, výskumného programu Horizont 2020 a európskeho inovačného partnerstva v oblasti surovín.

Cestovný ruch

Prostredníctvom špecializovaného podvýboru si zmluvné strany budú vymieňať informácie o rozvoji cestovného ruchu v Gruzínsku a v EÚ vrátane informácií o relevantných podujatiach a najlepších postupoch a podporovať Gruzínsko pri vykonávaní stratégie Gruzínska v oblasti cestovného ruchu prijatej v roku 2015.

Zamestnanosť, sociálna politika a rovnaké príležitosti

Zmluvné strany budú spolupracovať s cieľom:

Krátkodobé priority

- Pripraviť sa na aproximáciu a vykonávanie *acquis* EÚ v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, pracovného práva a pracovných podmienok, rodovej rovnosti a nediskriminácie, ako sa uvádza v príslušných prílohách k dohode, a najmä vytvoriť vhodný systém presadzovania práva a dohľadu v súlade s prístupmi EÚ (v prvom rade v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci) a budovať kapacity sociálnych partnerov (napríklad odbornou prípravou zameranou na právne predpisy a normy EÚ v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia a noriem týkajúcich sa pracovného práva).
- Monitorovať prebiehajúce vykonávanie nového modelu služieb pre verejné služby zamestnanosti.
- Doplniť právny rámec potrebný na vytvorenie účinného systému inšpekcie práce.
- Ďalej zlepšovať kapacity sociálnych služieb a ministerstva práce, zdravotníctva a sociálnych vecí s cieľom posilniť kapacity subjektov zodpovedných za tvorbu a vykonávanie politiky zamestnanosti a sociálnej politiky v súlade so zásadami rovnosti príležitostí.

Strednodobé priority

- Zaviesť nové verejné služby zamestnanosti s primeranými kapacitami a v súlade s požiadavkami európskych verejných služieb zamestnanosti.

- Pokračovať v zavádzaní účinného systému inšpekcie práce v súlade s normami MOP s cieľom zabezpečiť administratívne kapacity a kapacity presadzovania právnych predpisov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a pracovného práva a posilniť príslušné justičné orgány.
- Vypracovať strategický prístup k zamestnanosti s cieľom zvýšiť počet a kvalitu pracovných miest s dôstojnými pracovnými podmienkami, lepšie zosúladiť zručnosti a pracovné miesta na trhu práce a presadzovať aktívne opatrenia na trhu práce a efektívne služby zamestnanosti s osobitným dôrazom na mládež.
- Zabezpečiť dobre fungujúci sociálny dialóg prostredníctvom efektívneho fungovania komisie tripartitného sociálneho partnerstva a budovania kapacít sociálnych partnerov.

Spolupráca v oblasti digitálneho hospodárstva a spoločnosti

Zmluvné strany budú spolupracovať pri príprave na vykonávanie *acquis* EÚ uvedeného v príslušných prílohách k dohode o pridružení a podporovať Gruzínsko v týchto oblastiach:

Strednodobé priority

- Usilovať sa o aproximáciu právnych predpisov v oblasti elektronických komunikácií s *acquis* EÚ.
- Realizovať činnosti zamerané na posilnenie nezávislosti a administratívnych kapacít vnútroštátneho regulačného orgánu v oblasti komunikácií, aby sa zabezpečilo, že bude schopný prijímať náležité regulačné opatrenia a presadzovať svoje rozhodnutia a všetky uplatniteľné predpisy, ako aj zaručiť spravodlivú hospodársku súťaž na trhoch.
- Posilniť sektor prostredníctvom výmeny informácií a skúseností v oblasti budovania jednotného digitálneho trhu.
- Usilovať sa o zvýšenie kybernetickej odolnosti kľúčových sektorov kritickej infraštruktúry a organizácií verejného sektora, a to na základe relevantných skúseností EÚ a v súlade s normami EÚ.

Rybárska a námorná politika

Zmluvné strany budú spolupracovať v týchto oblastiach:

Krátkodobé priority

- Presadzovať integrovaný prístup k námorným záležitostiam, najmä prispievaním k tvorbe medziodvetvových iniciatív v námornej oblasti prostredníctvom vytvorenia pracovnej skupiny pre námorné záležitosti zloženej z príslušných ministerstiev a útvarov, ako aj určením oblastí spoločného záujmu a aktívnou spolupracou s pobrežnými štátmi a zainteresovanými stranami v oblasti Čierneho mora v kontexte integrovanej námornej politiky EÚ.

Strednodobé priority

- Zlepšiť a posilniť monitorovanie a kontrolu rybolovných činností a obchodu s produktmi rybárstva a ich vysledovateľnosť s cieľom účinne bojovať proti nezákonnému, nenahlásenému a neregulovanému rybolovu (NNN rybolov).
- Prijíť opatrenia potrebné na dosiahnutie udržateľného rybolovu v Čiernom mori v kontexte dvojstranných aj viacstranných rámcov na základe ekosystémového prístupu k riadeniu rybárstva.
- Zintenzívniť vedeckú a technickú spoluprácu s cieľom zaistiť kapacitu na monitorovanie rybolovu na základe presných a spoľahlivých údajov, ako aj na hodnotenie stavu morských zdrojov a morského prostredia.

Verejné zdravie

Zmluvné strany budú spolupracovať v týchto oblastiach:

- Podporiť Gruzínsko pri príprave na vykonávanie *acquis* EÚ v oblasti zdravia, ako sa uvádza v príslušných prílohách k dohode o pridružení, najmä v oblasti krvnej bezpečnosti, kontroly tabaku, kvality a bezpečnosti látok ľudského pôvodu (krv, tkanivá, orgány, bunky) a nakažlivých chorôb, okrem iného v súlade s medzinárodnými záväzkami Gruzínska vyplývajúcimi z Rámcového dohovoru o kontrole tabaku a medzinárodných zdravotníckych predpisov.

- Zlepšiť pokrytie programu univerzálnej zdravotnej starostlivosti a znížiť priame poplatky pacientov. Táto otázka sa považuje za hlavnú prioritu vlády a prejavuje sa okrem iného nárastom verejných výdavkov na zdravotníctvo a komplexnými reformami zameranými na posilnenie sektora zdravotnej starostlivosti.
- Zvýšiť kvalitu a dostupnosť primárnej zdravotnej starostlivosti zameranej na prevenciu chorôb a zvýšenie kvality života.
- Posilniť inštitúcie zdravotnej starostlivosti, z ktorých je väčšina súkromných, a ich zodpovednosť stanovením ukazovateľov kvality, obstarávania na základe hodnoty a iných postupov riadenia kvality vrátane uznávania akreditácie inštitúcií zdravotnej starostlivosti zo strany medzinárodných akreditačných orgánov.
- Posilniť vnútroštátne viacodvetvové opatrenia na boj proti antimikrobiálnej rezistencii okrem iného posilnením dohľadu, obozretným používaním antimikrobiálnych látok a kontrolou infekcií v zdravotníckych zariadeniach.

2.7 Prepojenie, energetická efektívnosť, životné prostredie, opatrenia v oblasti klímy a civilná ochrana

Doprava

Zmluvné strany budú spolupracovať s cieľom zlepšiť ďalšie vykonávanie *acquis* EÚ, pokiaľ ide o všetky druhy dopravy, uvedené v príslušných prílohách k dohode o pridružení, a podporovať Gruzínsko v týchto oblastiach:

Strednodobé priority

- Pokračovať vo vykonávaní *acquis* EÚ v oblasti letectva s cieľom v plnej miere využiť výhody dohody o spoločnom leteckom priestore medzi EÚ a Gruzínskom.
- Realizovať činnosti na zlepšenie bezpečnosti vo všetkých druhoch dopravy (v leteckej, cestnej, námornej, železničnej).
- Rozvíjať infraštruktúru, a to najmä prípravou a realizáciou ďalších projektov na rozvoj rozšírenej základnej siete TEN-T, ako sa dohodlo na ministerskom zasadnutí Dni TEN-T v roku 2016 v Rotterdame.

Spolupráca v energetike

Zmluvné strany budú spolupracovať s cieľom:

Krátkodobé priority

- Dokončiť formálne pristúpenie Gruzínska k Zmluve o Energetickom spoločenstve so statusom zmluvnej strany, ako sa uvádza v dohode o pridružení.
- Vykonávať príslušné právne predpisy v oblasti elektrickej energie, energie z obnoviteľných zdrojov, energetickej efektívnosti, ropy, zemného plynu, energetickej štatistiky, životného prostredia súvisiaceho s energetikou a vyhľadávania uhľovodíkov, a to v súlade s podmienkami stanovenými v protokole o pristúpení k Zmluve o Energetickom spoločenstve a v dohode o pridružení.

Strednodobé priority

- Podniknúť kroky smerom k integrácii gruzínskeho trhu s energiou do trhu EÚ a posilniť energetickú bezpečnosť a regulačnú konvergenciu Gruzínska ďalším vykonávaním príslušných právnych predpisov EÚ, ktoré sa vzťahujú na Gruzínsko, vrátane súvisiacich sekundárnych právnych predpisov, a to v súlade so záväzkami vyplývajúcimi z dohody o pridružení a z členstva v Energetickom spoločenstve a v súlade s harmonogramom, ktorý si dohodlo Gruzínsko v týchto rámcach.
- Spolupracovať pri získavaní medzinárodnej podpory pre udržateľný energetický rozvoj, okrem iného z medzinárodných klimatických fondov a iných finančných nástrojov.
- Posilniť sieť a prepojenia gruzínskej energetickej infraštruktúry, najmä:
 - pokiaľ ide o elektrickú energiu, podporovať cezhraničný obchod a prepojenia so susednými krajinami a posilniť prenosovú sieť Gruzínska;

- pokiaľ ide o zemný plyn, rozširovať hlavné plynovody, čo zahŕňa aj uľahčenie realizácie rozšírenia zakaukazského plynovodu na gruzínske územie, ako aj podporovať/podnecovať ďalšie projekty tranzitu plynu a ropy regionálneho významu s cieľom zabezpečiť prepravu kaspických energetických zdrojov na západné trhy, ako aj uľahčiť rozvoj podzemných zásobníkov plynu na zvýšenie energetickej bezpečnosti v Gruzínsku.

Životné prostredie

Zmluvné strany budú spolupracovať s cieľom:

Krátkodobé priority

- Posilniť environmentálnu správu prijatím a vykonávaním nových právnych predpisov v Gruzínsku o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, strategickom environmentálnom hodnotení a o environmentálnej zodpovednosti, zabezpečením prístupu verejnosti k informáciám o životnom prostredí a účasti verejnosti na rozhodovacom procese, zapojením všetkých zainteresovaných strán, ako aj začlenením životného prostredia do ostatných oblastí politiky a zlepšením výmeny environmentálnych informácií v súlade so zásadami spoločného systému environmentálnych informácií (SEIS).
- Prijatť 3. národný environmentálny akčný program Gruzínska (2017 – 2021).
- Z začať s vykonávaním národnej stratégie pre nakladanie s rádioaktívnym odpadom.

Strednodobé priority

- Vykonávať 3. národný environmentálny akčný program Gruzínska (2017 – 2021) v súlade s harmonogramom NEAP 3.
- Vykonávať národnú stratégiu nakladania s odpadom a opatrenia uvedené v akčnom pláne na roky 2016 – 2020;
- Pokračovať v aproximácii právnych predpisov Gruzínska s *acquis* EÚ a vykonávať ustanovenia smerníc a nariadení EÚ, ako sa uvádza v príslušných prílohách k dohode o pridružení.
- Vypracovať plán na ratifikáciu a vykonávanie mnohostranných environmentálnych dohôd, medzi ktoré patrí okrem iných Dohovor EHK OSN o ochrane a využívaní hraničných vodných tokov a medzinárodných jazier a Dohovor EHK OSN o cezhraničných účinkoch priemyselných havárií. Pokročiť v príprave na pristúpenie k Dohovoru z Espoo a jeho protokolu o strategickom environmentálnom hodnotení.

Zmena klímy

Zmluvné strany budú spolupracovať s cieľom:

Krátkodobé priority

- Sfinalizovať a prijať stratégiu nízkoemisného rozvoja Gruzínska.
- Z začať s vykonávaním Parížskej dohody o zmene klímy.

Strednodobé priority

- Aproximovať právne predpisy Gruzínska s aktmi EÚ a medzinárodnými nástrojmi, ako sa uvádza v príslušných prílohách k dohode o pridružení.
- Vypracovať aktualizovaný dokument o vnútroštátne stanovenom príspevku (NDC).
- Začleňovať klimatické opatrenia do odvetvových politik a postupov a posilniť kapacity rôznych orgánov na vykonávanie opatrení v oblasti klímy v rôznych odvetviach.
- Posilniť rámec transparentnosti Gruzínska pre opatrenia v oblasti klímy, najmä prostredníctvom silného vnútroštátneho systému monitorovania a vykazovania politik v oblasti klímy, opatrení a emisií skleníkových plynov podľa vzoru EÚ.
- Vypracovať dlhodobú stratégiu nízkoemisného rozvoja Gruzínska do polovice storočia.

Civilná ochrana

Zmluvné strany budú spolupracovať s cieľom posilniť prevenciu katastrof a pripravenosť a reakciu na ne. Na tento účel budú zmluvné strany okrem iného:

Krátkodobé priority

- Skúmať spôsoby, ako vymedziť najvhodnejšie prvky spolupráce v súvislosti s rizikovým profilom, legislatívnym a organizačným rámcom Gruzínska, napríklad prostredníctvom bilaterálnych administratívnych dojednaní alebo vyhlásení o zámere.
- Dosiahnuť pokrok vo vytvorení celoštátneho systému na posudzovanie a mapovanie rizík katastrof a podľa potreby podporiť vytvorenie regionálneho elektronického atlasu rizík (ERRA) a zabezpečiť jeho účinné využívanie na celoštátnej a regionálnej úrovni.

Strednodobé priority

- Zabezpečiť účinnú 24-hodinovú komunikáciu vrátane výmeny včasných varovaní a informácií o rozsiahlych núdzových situáciách, ktoré ovplyvňujú EÚ a Gruzínsko, ako aj tretie krajiny, ak sa zmluvné strany podieľajú na reakcii na katastrofu.
- Uľahčiť vzájomnú pomoc v prípade závažných mimoriadnych udalostí podľa potreby a v rámci dostupnosti dostatočných zdrojov.
- Presadzovať prijatie a vykonávanie usmernení EÚ o podpore hostiteľskej krajiny.
- Zlepšiť vedomostnú základňu o rizikách katastrof posilňovaním spolupráce v oblasti dostupnosti a porovnateľnosti údajov.
- Dosiahnuť pokrok vo vývoji celoštátneho systému na posudzovanie a mapovanie rizík a podľa potreby podporiť tvorbu regionálneho elektronického atlasu rizík (ERRA) a zabezpečiť jeho účinné využívanie na vnútroštátnej úrovni.
- Inicovať rozšírenie Európskeho systému varovania pred povodňami (EFAS) Copernicus aj na Gruzínsko v spolupráci so Spoločným výskumným centrom Európskej komisie.
- Zlepšiť prevenciu priemyselných katastrof a technologických katastrof spôsobených prírodnou hrozbou (NATECH) a pripravenosť na ne.
- Nadviazať dialóg o politických aspektoch prevencie katastrof, pripravenosti a reakcie na ne výmenou najlepších postupov, organizovaním spoločnej odbornej prípravy, cvičení, študijných návštev, seminárov a stretnutí zameraných na výmenu skúsenosti zo skutočných núdzových situácií alebo cvičení.

2.8 Mobilita a medziľudské kontakty

Spolupráca v oblasti výskumu, technologického rozvoja a inovácie

Zmluvné strany budú spolupracovať v týchto oblastiach:

Krátkodobé priority

- Vytvoriť víziu a stratégiu gruzínskeho systému v oblasti vedy, techniky a inovácií (ako súčasť celkovej stratégie Gruzínska pre sektor vzdelávania a vedy) v rámci Európskeho výskumného priestoru za účasti tvorcov politik, akademickej a výskumnej obce, podnikateľov a vedúcich predstaviteľov občianskej spoločnosti.
- Podporovať rozvoj a vykonávanie politiky inovácie vrátane regulačného rámca a infraštruktúry pre inováciu.

Strednodobé priority

- Maximalizovať výhody, ktoré plynú Gruzínsku z pridruženia k programu Horizont 2020.
- Nabádať na účasť na programe výskumu a odbornej prípravy Euratomu, ktorým sa dopĺňa Horizont 2020, najmä v oblasti jadrovej bezpečnosti a ochrany pred žiarením na základe súťažných výziev na predkladanie návrhov.

- Posilniť ľudské, materiálne a inštitucionálne zdroje s cieľom zlepšiť výskumné a inovačné kapacity.

Vzdelávanie, odborná príprava a mládež

Zmluvné strany budú spolupracovať na celkovej modernizácii a reforme systému Gruzínska v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a mládeže, najmä prostredníctvom týchto činností:

Strednodobé priority

- Spolupracovať a uskutočňovať výmeny s cieľom podporovať ďalšiu integráciu Gruzínska do európskeho priestoru vysokoškolského vzdelávania v kontexte jeho členstva v bolonskom procese, okrem iného prostredníctvom posilnenia nezávislého systému zabezpečenia kvality zameraného na rozvoj, presadzovania aktívnej účasti zainteresovaných strán a občianskej spoločnosti na reformných procesoch a posilnenia spolupráce medzi akademickou obcou a trhom práce v záujme zvýšenia zamestnateľnosti absolventov.
- Podporovať akademickú spoluprácu, budovanie kapacít a mobilitu študentov a zamestnancov prostredníctvom programu Erasmus+, ako aj mobilitu, kariérny rozvoj a odbornú prípravu výskumných pracovníkov prostredníctvom akcií Marie Skłodowska-Curie.
- Nabádať na strategický prístup k odbornému vzdelávaniu a príprave (OVP) s cieľom zladit' systém OVP Gruzínska s modernizáciou štruktúr OVP v EÚ v rámci kodanského procesu a prostredníctvom jeho nástrojov a rešpektovať pritom zásady rovnosti príležitostí.
- Posilňovať strategický prístup k politike v oblasti mládeže a zlepšiť výmenu a spoluprácu v oblasti neformálneho vzdelávania mladých ľudí a mladých pracovníkov ako prostriedok podpory medzikultúrneho dialógu a občianskej spoločnosti, okrem iného prostredníctvom mládežníckej časti programu Erasmus+.
- Zabezpečiť právo na vzdelanie pre všetky deti a mladých ľudí vrátane osôb s osobitnými vzdelávacími potrebami a podniknúť ďalšie kroky na presadzovanie inkluzívneho primárneho a sekundárneho vzdelávania.

Spolupráca v oblasti kultúry

Zmluvné strany budú:

- Podporovať vykonávanie Dohovoru UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov z roku 2005;
- Spolupracovať pri tvorbe inkluzívnej kultúrnej politiky v Gruzínsku, ako aj pri ochrane a zhodnocovaní kultúrneho a prírodného dedičstva v záujme podpory socio-ekonomického rozvoja;
- Presadzovať účasť gruzínskych kultúrnych a audiovizuálnych subjektov na programoch kultúrnej a audiovizuálnej spolupráce, najmä na programe Kreatívna Európa.

Spolupráca v audiovizuálnej a mediálnej oblasti

Zmluvné strany budú spolupracovať pri príprave na vykonávanie *acquis* EÚ uvedeného v príslušných prílohách k dohode o pridružení a podporovať Gruzínsko v týchto oblastiach:

Strednodobé priority

- Pracovať na posilňovaní nezávislosti a profesionality médií v súlade s príslušnými európskymi normami, ako aj na aproximácii právnych predpisov v audiovizuálnej oblasti s *acquis* EÚ, ako sa uvádza v dohode o pridružení, okrem iného prostredníctvom výmeny názorov na audiovizuálnu politiku a príslušné medzinárodné normy, ako aj spolupráce v rámci boja proti rasizmu a xenofóbii.
- Vymieňať si najlepšie postupy v oblasti slobody médií, plurality médií, dekriminalizácie ohovárania, ochrany zdrojov novinárskych informácií a aspektov kultúrnej rozmanitosti médií, a to prostredníctvom pravidelného dialógu.
- Posilňovať kapacity a nezávislosť regulačných orgánov pre médiá.

Regionálny rozvoj a spolupráca na regionálnej úrovni

Zmluvné strany budú spolupracovať v rámci politík regionálneho rozvoja a dialógu medzi EÚ a Gruzínskom o regionálnej politike so zreteľom na úsilie Gruzínska v týchto oblastiach:

Krátkodobé priority

- Úspešne ukončiť vykonávanie jeho programu regionálneho rozvoja na roky 2015 – 2017, okrem iného vytvorením účinnej medziinštitucionálnej koordinácie a viacúrovňových mechanizmov riadenia.
- Vypracovať ďalší viacročný program, ktorý bude zahŕňať potenciálne investície v oblastiach, ako je inovácia a MSP, s cieľom dosiahnuť udržateľný rast vo všetkých regiónoch Gruzínska.

Strednodobé priority

- Ďalej podporovať orgány pri posilňovaní viacúrovňového riadenia a budovaní kapacít vnútroštátnych úradov a iných nástrojov regionálneho rozvoja.
- Podporovať integrované činnosti viacerých zainteresovaných strán v záujme územného rozvoja Gruzínska, napríklad v oblasti územného plánovania, vodného a odpadového hospodárstva, ciest, elektriny a inej základnej infraštruktúry, diverzifikácie vidieckeho hospodárstva, cestovného ruchu a rozvoja podnikania.
- Ďalej rozvíjať tematickú spoluprácu a výmenu informácií, okrem iného čo najlepším využívaním spoločného vyhlásenia o regionálnom politickom dialógu medzi Európskou komisiou a vládou Gruzínska.

Účasť na činnosti agentúr EÚ a na programoch EÚ

Zmluvné strany budú:

Strednodobé priority

- Preskúmať vykonávanie protokolu o účasti na programoch EÚ na základe skutočnej účasti Gruzínska na konkrétnych programoch EÚ.

Informovanie verejnosti a zviditeľňovanie

Zmluvné strany budú spolupracovať s cieľom zabezpečiť informovanú diskusiu, a to aj so širokou verejnosťou a gruzínskymi občanmi, o príležitostiach a dôsledkoch pridruženia Gruzínska k EÚ vrátane programu pridruženia, a najmä DCFTA.
